

Elijas Kokko

VÄLÄHDYKSIÄ AFRIKASTA

Lähetys- ja kansainvälisyyskasvatusta varhaisnuorten leirille ja kerhoihin

Opinnäytetyö

CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU

Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö

Syyskuu 2018

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Heinäkuu 2018	Tekijä/tekijät Elijas Kokko
Koulutusohjelma Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö		
Työn nimi Välähdyksiä Afrikasta - Lähetys- ja kansainvälisyyskasvatusta varhaisnuorten leirille ja kerhoihin		
Työn ohjaaja KM Sari Virkkala		Sivumäärä 26+2
Työelämäohjaaja Nuorisotyönohjaaja Riina Moilanen, Kiimingin seurakunta		
<p>Opinnäytetyön aiheena oli kehittää lähetys- ja kansainvälisyyskasvatuksen tukemiseen tarkoitettu materiaalipaketti sekä suunnitella ja toteuttaa leiri, jossa materiaalipakettia käytettiin ja arvioitiin. Opinnäytetyö on hankkeistettu Kiimingin seurakunnalle. Materiaalipaketti sisälsi varhaisnuorisotyöhön suunnattuja uusia lauluja, hartaustekstejä, leikkejä, opetuksia sekä aiheeseen liitettyjä askarteluja. Leiri ja materiaalipaketti toteutettiin kesällä 2018 Kiimingin seurakunnassa.</p> <p>Teoriaosassa käsiteltiin lähetystyötä sekä kansainvälisyys- ja lähetyskasvatusta erityisesti Kiimingin seurakunnan näkökulmasta. Tässä työssä käsiteltiin myös varhaisnuorten kehittymistä ja oppimista sekä varhaisnuorisotyötä tämän oppimisen ja kehittymisen tukijana. Opinnäytetyössä kuvataan materiaalipaketin valmistelua, perusteita, toteutusta ja kehittämiskohteita. Lopuksi pohdittiin vielä opinnäytetyötä ja työskentelyprosessia kokonaisuutena sekä toimintaa työn parissa.</p> <p>Leiristä ja materiaalipaketista saatu palaute oli positiivista ja suurin osa leiriläisistä ja isosista koki saaneensa hyvän kokemuksen lähetystyöstä. Positiivista palautetta leiristä kokonaisuutena tuli myös leiriläisten vanhemmilta suullisesti ja jälkeinpäin kirjallisesti. Moni leiriläisistä koki oppineensa paljon uutta maailmalla tehtävästä työstä sekä ymmärrystä siitä, kuinka tärkeä osa elämää lähimmäisenrakkaus on niin kotona, kuin muuallakin maailmalla. Opinnäytetyön tavoitteeseen päästiin täten oikein hyvin.</p>		
Asiasanat kansainvälisyyskasvatus, lähetyskasvatus, lähetystyö, varhaisnuorisotyö		

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date July 2018	Author Elijas Kokko
Degree programme Bachelor of Humanities, Community Educator		
Name of thesis FLASHES FROM AFRICA – Missionary and global education package for pre-teenaged children's camps and clubs		
Instructor M.Ed Sari Virkkala		Pages 26+ 2
Supervisor Youthworker Riina Moilanen, Kiiminki parish		
<p>The purpose of the thesis was to develop a material package to support missionary and global education and to create a camp that uses these materials. The thesis was commissioned by the parish of Kiiminki. The material package includes new songs, devotion texts, games and plays, Bible lessons and crafts planned for pre-teenaged children. The camp was held and the material package was made in the summer 2018 in the parish of Kiiminki.</p> <p>In the theory part missionary work as well as missionary and global education were discussed, especially from the point of Kiiminki parish. In this thesis the growth and learning of pre-teens were discussed as well as the role of youth work in supporting their growth and learning. This thesis describes the creating process of the material package as well as what it was based on, how it was used and how it will be developed further. At the end of this thesis there are some thoughts about the thesis in whole and about the working process with the thesis.</p> <p>The feedback on the camp and materials was positive and most of the kids and camp leaders felt that they had a good experience about missionary work. The parents of the campers also gave positive feedback both verbally and in writing afterwards. Many of the campers felt that they had learnt much about the work done around the globe and understood how an important part love and charity have in our lives at home as well as around the world. The thesis' goal was achieved quite well.</p>		

Key words

Global education, missionary education, missionary work, pre-teen youthwork

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	1
2 KEHITTÄMISTEHTÄVÄT.....	3
3 LÄHETYSTYÖ JA SEN TOIMINTA KIIMINGISSÄ.....	4
3.1 Lähetystyön lähtökohdat	4
3.2 Lähetystyö ja kansainvälisyyskasvatus Kiimingin seurakunnassa	5
3.3 Kiimingin tukema lähetystyö Afrikassa nyt	7
4 VARHAISNUORTEN KEHITTYMINEN	8
4.1 Keskilapsuuden ajan kehittyminen	8
4.2 Oppiminen ja oppimisympäristöt keskilapsuudessa	10
4.3 Lapsen uskonnollinen kehitys	11
4.4 Varhaisnuorisotyö tukemassa lapsen kehittymistä Kiimingin seurakunnassa	12
5 MATERIAALIPAKETTI JA LEIRI	14
5.1 Materiaalipaketin perusta	14
5.2 Materiaalin työstäminen.....	15
5.3 Leirin suunnittelu ja toteutus	18
5.4 Palaute	20
5.5 Kehittäminen	21
6 POHDINTA.....	23
LÄHTEET.....	25

LIITTEET

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni on Kiimingin seurakunnalle suunniteltu varhaisnuorisotyöhön käytettävä materiaalipaketti ja leiri, jonka tavoitteena olisi saada 1.-3. -luokkalaisille kuvaa Kiimingin seurakunnan kautta tapahtuvasta lähetystyöstä, lähetyskohteista, sekä antaa positiivista kuvaa lähetystyöstä ja sen tarpeellisuudesta ympäri maailmaa.

Oma innostukseni aiheeseen syntyi opiskeluaikana lähetys- ja kansainvälinen diakonia -kursilla, kun olin lähetysseurakunnalla. Kävimme keskusteluja lähetyskasvatuksesta yleisellä tasolla ja siitä, kuinka helposti lähetyskasvatus jää pinnalliseksi ja hieman syyttäväksi, jolloin kuva lähetystyöstä voi aiheuttaa negatiivisen kuvan lapsesta itsestään ja omasta asemasta maailmassa. Halusin lähteä työstimään lähetyskasvatusmateriaalia, jolla saataisiin positiivisten kokemusten ja toimintojen kautta kuvaa Kiimingin seurakunnan lähetyskohteista ja siellä tehtävästä työstä, jolloin tulevaisuudessa mahdollisesti into lähetystyön tukemiseen ei tulisi syyllisyydestä ja säälistä, vaan omista hyvistä muistoista ja lähimmäisenrakkaudesta. Oma kokemukseni lähetystyön ja avustusjärjestöjen markkinoinnista on hyvin syyttävä; televisioissa näkyy nälkäisiä lapsia, sotatantereita ja surullisia kertomuksia, joilla pyritään vetoamaan myötätuntoon ja velvollisuuteen. Tällainen kuva lähetystyöstä tai avustusjärjestöistä voi olla haitallinen. En halunnut, että lapset saisivat samanlaisen, negatiivisen, kuvan, minkä minä aikanani sain, vaan he saisivat kokea tarpeeseen auttamisen positiivisena ja tavallisena asiana, niin lähetystyössä ulkomaille, kuin myös lähetystyössä ja lähimmäisenrakkaudessa omassa kotiympäristössä.

Työn kohteeksi valitsin varhaisnuorisotyön kohderyhmän, alakouluikäiset lapset, erityisesti 1.-3. -luokkalaiset, joiden kanssa pystyy tekemään monenlaisia toimintoja ja varhainen positiivinen kontakti lähetystyöhön on hyväksi. Halusin haastaa itseäni työskentelyyn, sillä ennen opinnäytetyötä en osannut kuvitella itseäni työskentelemässä varhaisnuorisotyön piirissä, minkä takia sain opinnäytetyön ohella täysin uuden kokemuksen seurakuntatyöskentelyyn ja

työskentelyprosessin myötä pääsin laajentamaan omaa ammatillista kokemusta ja identiteettiäni. Olin toiminut usean vuoden ajan kerhonohjaajana, sekä isosena Kiimingissä, minkä vuoksi päätin, että tämä paketti olisi mahtava idea saada toimimaan niin kerhoissa, kuin leireilläkin. Sain kokea paljon hienoja hetkiä työskentelyn ohella, kun työstin opinnäytetyötä ja toimin varhaisnuorten leireistä vastaavana työntekijänä Kiimingin seurakunnalla.

Tässä opinnäytetyössä käyn läpi materiaalipaketin perusteita: lähetystyötä, sen perustaa ja toimintaa Kiimingin seurakunnassa, sekä keskilapsuuden fyysistä, psyykkistä ja uskonnollista kehittymistä. Perusteiden jälkeen käyn läpi työskentelyprosessia materiaalipaketin ja leirin osalta, sekä pohdin työn onnistumista palautteiden, itsearvioinnin ja työelämäohjaajan palautteen kautta.

Tärkeimpinä lähteinä käytin Risto Ahosen kirjoja: ”Lähetys uudella vuosituhannella” ja ”Lähetys rajojen ylittäjänä”, sekä Nurmen, Ahosen, Lyytisen, Lyytisen, Pulkisen & Ruoppilan ”Ihmisen psykologinen kehitys”-teosta ja Liisa Luukkosen toimittamaa teosta: ”Nollasta neljääntoista”.

2 KEHITTÄMISTEHTÄVÄT

Tässä opinnäytetyössä kehittämistehtävinä oli tuottaa lähetys- ja kansainvälisyyskasvatusta tukeva materiaalipaketti kerhoihin sekä varhaisnuorten leireille (LIITE 1). Materiaalipaketin tarkoituksena on olla helposti lähestyttävä pohja 1.-3. -luokkalaisten lähetyskasvatukseen, jolla tuetaan heidän tietouttaan ympäröivästä maailmasta, sekä työstä, jota Kiimingin seurakunta ja sen lähetit lähetyskohteissaan tekevät tai mitä kyseisissä maissa yleisesti tehdään lähetystyön toimesta.

Toisena kehittämistehtävänä opinnäytetyössä oli rakentaa 1-3. -luokkalaisten varhaisnuorten leiri, jonka pohjana ja ohjelmien sisältönä käytetään valmistettua materiaalipakettia (LIITE 2). Leirin tarkoitus ei kuitenkaan ollut pelkkä lähetysaiheinen toiminta, vaan tavallinen varhaisnuorten leiri, jossa on otettu lähetystyö ja sen toiminta huomioon monipuolisesti ja ikäluokalle sopivilla tavoilla.

Vaikka materiaalipaketti on alustavasti suunniteltu käyttöön 1.-3. -luokkalaisille, sitä voi soveltaa muihinkin ikäluokkiin lisäämällä haastetta, teoriaa tai muuta toimintaa. Kohderyhmänä kuitenkin on alakouluikäiset kerholaiset, sekä leiriläiset, joille erilaisia oppimistapoja on parempi soveltaa.

3 LÄHETYSTYÖ JA SEN TOIMINTA KIIMINGISSÄ

Lähetystyö on kirkon perustehtävä, jonka Kristus itse on antanut lähetyskäskyssä. Lähetystyö määritellään Jumalan pelastavaksi toiminnaksi maailmassa, mihin kuuluu sanallinen todistus, palvelu ja diakonia, inhimillisen kehityksen edistäminen, ihmisten oikeuksien edistäminen ja resurssien jakaminen toisten kirkkojen ja kaikkien ihmisten kanssa. (Evl, lähetystyö 2018.) Lähetystyötä tehdään ympäri maailmaa useiden eri lähetysjärjestöjen toimesta, joita seurakunnat tukevat. Tässä luvussa käyn läpi lähetystyön lähtökohtia, lähetystyön ja -kasvatuksen toteutumista Kiimingin seurakunnassa, sekä lähetystoimintaa Afrikassa Kiimingin seurakunnan näkökulmasta.

3.1 Lähetystyön lähtökohdat

Lähetystyö ei pohjaudu vain muutamaan yksittäiseen raamatunkohtaan, vaan koko Raamattuun, sillä lähetys kulkee Jumalan ilmoituksessa alusta lähtien siinä, miten Jumala lähestyy ihmistä ja puhuu heille. Hänen sanansa on tarkoitettu kaikille, ei vain yhdelle ihmiselle. Kehotus on viedä sanaa maan ääriin asti, sinne missä Kristusta ei tunneta tai hänet on jo unohdettu. (Ahonen 2003, 74-75.) Tällä tarkoitetaan sitä, että jokaisen meistä tulisi tehdä lähetystyötä ja meidän pitäisi olla valmiita liikuttamaan evankeliumia eteenpäin ihmiseltä ihmiselle.

Vaikka lähetystyön lähtökohdat ovat vahvasti historiaan sidotut, silti sen toimintaa ei ole vain rajojen ylittäminen maantieteellisesti, etnisesti, kielellisesti tai kulttuurillisesti, vaan se voi olla myös omassa kotiseurakunnassa tai lähipiirissä toteutuvaa toimintaa, jonka ideana on Kristuksen rakkauden vieminen eteenpäin ja opettaminen (Ahonen 2000, 291-293). Kotona toimiva lähimmäisenrakkaus on hyvä lähtökohta sille työlle, jonka tavoitteena on viedä sitä myös muille, oman kodin ja oman seurakunnan ulkopuolelle, Kirkon tehtävänä on tukea tätä Kristuksen rakkautta edistävää työtä mahdollisimman paljon olemalla läsnä ihmisten elämässä.

Lähetystyötä voidaan perustella monin erilaisin keinoin, mutta varhaisnuorille yksinkertaisin tapa on perustella se kaste- ja lähetyskäskyllä. Pidän tärkeimpänä, että varhaisnuori ymmärtää lähetystyön perustehtävän ja -idean, että se on Kristuksen rakkauden ja evankeliumin viemistä eteenpäin.

3.2 Lähetystyö ja kansainvälisyyskasvatus Kiimingin seurakunnassa

Oulun seurakunnilla on nimikkosopimuksia kaikkien suomenkielisten lähetysjärjestöjen kanssa, mutta suurimpana yhteistyökumppanina toimii Suomen Lähetysseura, jonka kanssa nimikkosopimuksia on eniten ja jonka nimikkolähetettä on maailmalla eniten. Kiimingin seurakunnan nimikkolähetit, Saara Kalaluka ja Maria Karjalainen, toimivat Eteläisessä Afrikassa ja Etiopiassa. Saara Kalaluka koordinoi Suomen Lähetysseuran kehitysyhteistyötä Eteläisessä Afrikassa ja Maria Karjalainen toimii lastenlääkärinä Etiopiassa Suomen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen lähettinä. Lähetit käyvät seurakunnissaan, sekä Oulun alueen kouluilla vierailuilla kertomassa omasta toiminnastaan ja lähetystyön vaikutuksista maailmalla. (Huttu 2018.)

Kansainvälisyyskasvatus on toimintaa, jonka tarkoituksena on mahdollistaa tasapainoinen elämä monikulttuurisessa maailmassa, joka kansainvälistyy nopeasti. Ideana on avata silmiä maailman erilaiselle todellisuudelle ja herättää halua toimia oikeudenmukaisemman maailman puolesta. Perustavoitteena on poistaa ennakkoluuloja ja lisätä kunnioitusta, suvaitsevaisuutta ja yhteisymmärrystä. Tämä on oleellista Suomessa, joka kehittyy uskonnollisesti monimuotoisemmaksi koko ajan. (Evl, kansainvälisyyskasvatus 2018.) Tällainen kasvatus on hyvin tärkeä aloittaa varhaisessa vaiheessa ja mielellään monien tahojen kautta, jotta tulokset nousisivat esiin yhä nuoremmissa suomalaisissa lapsissa. Yhteistyö koulujen, kunnan nuorisotoimen ja seurakunnan välillä on tärkeää, että kansainvälisyyskasvatusta tapahtuisi kaikkialla ja yhteys koteihin, joissa kasvaminen tapahtuu, säilyisi.

Kiimingin seurakunnassa lähetystyön kentällä on toimintaa laajasti. Säännöllistä toimintaa tarjotaan lähetyspiirissä, jossa keskustellaan lähetyskentän ajankohtaisista aiheista kahvin ääressä ja tehdään myyntituotteita lähettien hyväksi. Muita säännöllisiä aktiviteetteja ovat lauluillat, sekä maailman ympäri -kerho. Kerho on varhaisnuorille tarkoitettu lähetysaiheinen kerho, jossa käsitellään lähetystyötä lasten kanssa. Kerho toteutetaan varhaisnuorisotyön kanssa yhteistyössä. Lähetystyön tiimoilta on myös useampia tapahtumia ympäri vuoden. Monet vakiintuneet myyjäiset ovat osa Kiimingin lähetystyön perinteitä, sekä lähettejä ja muita vieraita pyritään saamaan aina osaksi näitä tapahtumia. Kiimingissä toimii myös missionuoret-ryhmä, joka on nuorten ryhmä, jonka tarkoituksena on kerätä rahaa ja lähteä käymään Kiimingin lähetyskohteessa, Etelä-Afrikassa. (Huttu 2018.)

Lähetys- ja kansainvälisyyskasvatusta tehdään Kiimingissä paljon. Rippikouluikäisille on suunnattu lähetys- ja diakoniapäivä, jolloin heidän ikäluokalleen tuodaan tietoa lähetystyöstä, mutta myös varhaisnuorille on suunnattu paljon lähetyskasvatusta. Lähetys sihteeri ja erilaiset vierailijat, kuten lähetit ja heidän seuralaisensa, kulkevat mukana vierailemassa perheiden illoissa, lasten kerhoissa ja kouluilla päivänavauksissa, joihin seurakunta on hyvin tervetullut. (Huttu 2018.) Kiimingissä on hyvin seurakuntapositiivinen asenne kouluilla, mikä on hyvä merkki nykypäivänä, jolloin tuntuu, että kaikki kunnalliset elimet pyrkivät irtaantumaan seurakunnasta. Kouluilla tehtävä työ antaa hyvää näkyvyyttä seurakunnalle, sillä sen avulla työmuodot pääsevät kohtaamaan kouluikäisiä ihmisiä ala-asteesta lukioon asti. Kansainvälisyyskasvatus on taas sidottuna enemmän kaikkeen seurakunnan toimintaan, eikä sitä ole otettuna erilleen. Kansainvälisyyskasvatus nousee erityiseen asemaan vasta rippikoulussa, jossa puhutaan enemmän tasa-arvosta ja monipuolistuvasta uskontokulttuurista (Huttu 2018).

Varhaisnuorten parissa lähetys- ja kansainvälisyyskasvatus on liitettyä juuri koulutoimintaan, jossa pyritään tuomaan näkyvyyttä, sekä kerhoihin ja leireille. Varhaisnuorten kesäleireillä puhutaan lähetystyöstä, lähimmäisenrakkaudesta ja tasa-arvosta hartauksissa, askarteiluiden yhteydessä sekä leikeissä ja opetuksissa (Huttu 2018). Itsekin Kiimingin seurakunnan

varhaisnuorten leirejä tehneenä ja pitäneenä olen huomannut, kuinka hyvin nämä asiat voidaan liittää lasten maailmaan ymmärrettävällä tavalla ja sen pohjalta myös omassa opinnäytetyössäni pyrin sitä samaa tuomaan esille. Kiimingin seurakunnan varhaisnuorisotyö on muutenkin hyvin lähetysystävällinen ja kommunikaatio pelaa hyvin työalojen välillä (Huttu 2018).

3.3 Kiimingin tukema lähetystyö Afrikassa

Kiimingin läheteinä toimivat Saara Kalaluka ja Maria Karjalainen, molemmat toimivat eri tehtävissä ja eri alueilla. Tällä hetkellä eteläisessä Afrikassa Kalalukan toimialueella tapahtuu monenlaista. Esimerkiksi suunnitellaan uusia vuokra-asuntoja, joita pystyttäisiin vuokraamaan opiskelijoille. Toisena suunnitelmana on myös rakentaa KwaZulu Natalin kirkkojen neuvoston tontille oma kirkko/ kappeli, omaan käyttöön ja vuokrattavaksi häihin ja muihin tilaisuuksiin ulkopuolisillekin. Työskentelyä albiinoiden parissa ja heidän elämänsä turvaamisen varmistamiseksi tehdään paljon ja aktiivisesti. Myös vammaistystä tehdään, sillä vammaisten asema ei ole kovin turvattua. (Kalaluka 2018.) Tukemalla Kalalukaa Kiimingin seurakunta tukee myös monia muidenkin seurakuntien nimikkohankkeita, joista mielenkiintoisimpia olen ottanut huomioon opinnäytetyön materiaaalipaketissa. Kalalukan työalueelle kuuluu hyvin laajan alueen hankkeiden organisointi ja mukana oleminen useissa yhteistyökuvioissa, joten työalaa on runsaasti.

Maria Karjalainen vaikuttaa Etiopiassa, erityisesti Addis Abebassa. Työtä tehdään Mekane Yesus -kirkon kanssa erityisesti diakoniatyön saralla ja siellä pidetään koulutuksia diakoniatyöstä. Hieman etelämpänä on myös Arba Minchin ja Gidolen kaupungit, joissa tehdään raamatunkäännöstyötä. Kummilapsityötä tehdään Etiopiassa myös, erityisesti Jimman kaupungissa. Työntekijät tekevät säännöllisiä vierailuja kaikilla työntäyteisillä paikkakunnilla ja työtä tehdään runsaasti muissakin muodoissa. (Karjalainen 2018.) Karjalaisen työtä tuetaan Kiimingin seurakunnan kautta ja näin saadaan yhteistyökuviot Etiopiassakin toimimaan.

4 VARHAISNUORTEN KEHITTYMINEN

Varhaisnuoret ovat seurakunnan voimavara. Joidenkin tutkimusten mukaan seurakunnan uskollisimpia jäseniä ovat juuri ne, jotka ovat itse kouluikäisinä olleet mukana seurakunnan toiminnassa (Tytöt ja pojat seurakuntalaisina 2012). Opinnäytetyötä varten koin tarpeelliseksi perehtyä tarkemmin 6-10 -vuotiaiden kehitykseen ja oppimiseen, jotta pystyisin hyödyntämään mahdollisesti heidän koko potentiaalia ja tarjoamaan mahdollisimman laajan kokemuksen. Keskilapsuudella tarkoitetaan aikakautta 6-7-vuotaista noin 12 vuotiaaksi asti. Keskilapsuutta kuvataan tärkeänä aikna, jolloin ihminen ei ole enää lapsi muttei vielä nuorikaan (Nurmi, Ahonen, Lyytinen, Lyytinen, Pulkkinen & Ruoppila 2014, 77). Tässä luvussa käsittelen keskilapsuuden aikaista fyysistä, psyykkistä, sosiaalista ja uskonnollista kehitystä ja sitä, miten seurakunnan varhaisnuorisotyö tukee lapsen kehittymistä.

4.1 Keskilapsuuden ajan kehitys

Keskilapsuuden aikana fyysinen kasvaminen on hyvin tasaista, muutamia kasvupyrähdyksiä lukuun ottamatta. Tasainen fyysinen kehittyminen on oleellista lapsen itsenäistymisen kannalta, jotta hän pystyy toimimaan entistä enemmän ilman avustusta. (Nurmi ym. 2014, 79-80.) Itsenäinen toiminta on oleellista lapsen toiminnan edistymiseksi, erityisesti kun kädentaidot ja erilaiset urheilulliset toiminnot alkavat vaatia enemmän motoriikkaa, kuntoa ja kestävyyttä, sekä pitempää pinnaa.

Keskilapsuuden aikana korostuu motoriikkaa ja kuntoa vaativat leikit erillä tavalla kuin aiemmin. Hipat ja muut juoksuleikit alkavat olemaan suosiossa tämän ikäisillä lapsilla, erityisesti pojilla, joilla motorinen ja fyysinen kehitys tukee urheilullisia leikkejä enemmän, tytöt puolestaan juoksuleikkien lisäksi ovat motoristisien taitojensa kautta taitavampia askarteluissa, kädentaidoissa ja ketteryyttä vaativammissa touhuissa (Nurmi ym. 2014, 82-84.)

Ruumiin fyysisen kehittymisen lisäksi aivoissa tapahtuu kehittymistä, vaikkei yhtä suuria muutoksia kuin varhaislapsuudessa, niin silti muutokset ovat hyvin oleellisia lapsen ajattelun kehittymisenä. Tieto kulkee nopeammin hermosoluissa, mikä mahdollistaa hermoverkkojen toiminnan tarkentumisen, jolloin lapsen toiminta alkaa olemaan entistä keskittyneempää ja lapsi käyttää enemmän spesifejä kohtia aivoista, joka heijastuu ymmärryksen kehittymisenä ja oppimisen paranemisena entistä tehokkaampana. (Nurmi ym. 2014, 81-82.) Lapsi pystyy kehittämään ratkaisuihin enemmän uusia vaihtoehtoja, sekä luokitella asioita erilaisiin ylä- ja alakäsitteisiin (Nurmiranta, Leppämäki & Horppu 2009, 35).

Ajattelun kehittyminen muuttuu entistä pohtivammaksi, eikä lapsi enää keskilapsuuden aikana luota pelkästään omiin näköhavaintoihin, vaan pystyy päätelemään tehokkaammin ja ymmärtää konkreettisissa tilanteissa, ettei kaikki ole aina sitä miltä näyttää. Lapsi pystyy kehittämään päässään uusia tilanteita ja muuttamaan vanhoja, siten että ajattelussa voidaan saavuttaa syntyneiden konfliktien ratkaisuja ja tasapaino ristiriitojen välille (Nurmi ym. 2014, 91-92.) Tällainen kehittyneempi ajattelu on oleellinen osa lapsen uskonnollisuuden kehittymiselle ja ymmärtämiselle, jolloin päästään irti konkreettisista kielikuvista ja saavutetaan abstraktimpia näkemyksiä, jotka edistävän ymmärrystä kristinuskon vaikeammistakin asioista.

Erityisen tärkeää keskilapsuuden aikana on myös sosiaalinen kehittyminen. Lapsi siirtyy koulumaailmaan, jossa joutuu sosiaaliin tilanteisiin ja tämän kautta oppii myös asettumaan paremmin toisen asemaan ja ajattelemaan asioita muiden ihmisten kannalta, sekä huomioimaan heidän puheet ja tunteet (Nurmiranta ym. 2009, 62). Empatiakyvyn kehittyminen on oleellista ryhmässä toimimisen kannalta sillä, jos lapsi ei pysty ajattelemaan muiden haluja ja tarpeita, kärsii siitä silloin ryhmän dynamiikka herkästi. Ristiriidat ja vastaavat kuuluvat toki elämään ja niitä esiintyy jokaisessa elämänvaiheessa, mutta niitä opitaan sovittelemaan jo keskilapsuuden ikä kautena (Nurmiranta ym. 2009, 64).

4.2 Oppiminen ja oppimisympäristöt keskilapsuudessa

Keskilapsuuden aikana lapsi siirtyy omasta turvallisesta kotipiiristä uusiin ja laajempiin sosiaalisiin konteksteihin, kuten kouluun, jolloin ne alkavat vaikuttamaan lapsen kognitiiviseen ja sosioemotionaaliseen kehitykseen ja saavat aikaan huomattavia muutoksia käyttäytymisessä (Nurmi ym. 2014, 78). Kerhot ja leirit sekä muut vastaavat ryhmät ovat uusia ympäristöjä lapsille, joissa toimiessa käyttäytymisen muutoksia kohdataan. Osa 1.-3. -luokkalaisista saattaa tulla seurakunnan leirille aivan ensimmäistä kertaa, jolloin he saavat kokea siellä jotain uutta ja näin ollen heidän käyttäytymisensä voi olla tässä ympäristössä aivan erilaista, kuin koulussa tai kotona. Ryhmässä toimiminen on parhaimmillaan yhteisten ajatusten ja kokemusten jakamista, sekä toisilta oppimista tasavertaisesti (Luukkonen 2001, 33).

Yksin ja yhdessä oppiminen on tärkeää, erityisesti keskilapsuuden aikana ja oppimista voidaan pitää keskeisenä kehitystehtävänä (Nurmi ym. 2014, 95). Koko ympäröivä maailma on lapsen oppimisympäristö, mutta koulu on niistä selkeästi suurin, sillä siellä lapsi viettää paljon aikaa uuden asian äärellä. Oppimisteorioita on useita, mutta koska oppiminen on hyvin kokonaisvaltainen kokemus, voi oppimisteorioita yhdistelemällä saavuttaa optimaalisen opetustavan. (Pruuki 2008, 8-9). Monipuolinen oppiminen ja opetustapojen tarjoaminen ja ympäristöjen muuttaminen luovat hyvää pohjaa uusien asioiden ymmärtämiselle, motivaation ylläpitämiselle, sekä itsenäiselle, että ryhmässä pohtimiselle. Hyvin suunniteltu ja johdonmukaisesti etenevä opetus, turvallinen ryhmä, luottamus ja hyvä opettaja auttavat kaikkia oppilaita oppimaan (Nurmi ym. 2014, 99).

Motivaatio on yksi tärkein tekijä lapsen oppimisessa ja erityisesti kouluikään saavuttaessa lapsi oppii vertailemaan omia suorituksia toisten suorituksiin paljon paremmin. Omat kokemukset ja ajatukset, uskomukset ja ennakkoinnit omista onnistumisista ja epäonnistumisista vaikuttavat motivaation muodostumiseen. Tämän takia on ensiarvoisen tärkeää tukea lapsen positiivisia oppimiskokemuksia, että motivaatio oppimiseen ja toimimiseen pystytään säilyt-

tämään. (Nurmi ym. 2014, 103.) Positiivisten kokemusten jakaminen ja huonommankin kokemuksen muuttaminen positiiviseksi olisi tärkeää, jotta lapsi pysyisi innostuneena erilaisista toiminnoista. Turhaa vertailua kannattaa vältellä, jotta se ei aiheuttaisi liikaa suorituspainetta lapselle.

4.3 Lapsen uskonnollinen kehitys

Uskonnollinen kehittyminen on hyvä ottaa huomioon, sillä kristillinen kasvatus ei ole enää itsestään selvää perheissä ja koulussa. Uskonnollinen kehittyminen on sidoksissa lapsen psyykkiseen kehittymiseen ja ymmärryksen muuttumiseen, joten on tärkeää tietää, millaisia asioista on hyvä opettaa tai miten asioita on hyvä tuoda varhaisnuorille esiin, erityisesti kun kyseessä on 1.-3. -luokkalaisten ikäryhmä.

Lapsen uskonnollinen kehitys on hyvin paljon kasvatuksesta kiinni. Kristinusko sisältää paljon abstrakteja käsitteitä, joita lapsen pitäisi ymmärtää. Jos lapsi ei ymmärrä käsitteitä, voi hän kokea pettymystä itseensä, sekä muita negatiivisia tuntemuksia, jotka voivat ajaa häntä pois uskonnon piiristä. Olisi siis hyvä, jos uskonnolliset käsitteet pystyttäisiin sitomaan lapsen kokemukseen, sillä silloin ymmärtämisestä tulisi lapselle luonnollisempaa. (Luukkonen 2001, 44.) Lasten kuuleminen ja heidän kysymysten kautta pohtiminen on lapselle tärkeää ja sen kautta oman turvallisen uskonnollisuuden kehittyminen etenee positiivisesti ja rauhallisesti.

Lapsen vapaa ihmettely on hyvä lähtökohta kaikkien oppimistapojen ja opetusmenetelmien lisäksi. Tätä ihmettelyä kutsutaan ihmettelyn pedagogiikaksi, jolla tarkoitetaan oikealla tavalla nöyrää, kyselevää ja avointa asennoitumista muihin ihmisiin, itseensä, sekä ympäröiviin ilmiöihin. Lapselle on helpompi tuoda uskonto elämään vapaasti ja avoimesti, ei pakottaen. Elämä on täynnä ihmeteltävää, eikä oikeastaan mitään voi pitää itsestäänselvyytenä. Tällainen ihmettely ja pohtiminen tunnustaa Jumalan suuruuden ja ihmisen pienuuden, se pitää vain osata

suodattaa järkevästi lapselle, ettei yhdellä kerralla tule liikaa informaatiota, joka alkaisi ahdistamaan lasta. (Räsänen 2008, 298.) On tärkeää osata priorisoida ne ajatukset ja asiat, joita lapselle halutaan kerralla opettaa, erityisesti jos halutaan keskittyä kristilliseen lähetystyöhön ja sen perusperiaatteisiin.

Vuorovaikutus on uskonnollisen kasvamisen peruspilari. Lapsen minäkuva, ihmiskuva ja jumalakuva kehittyvät yhdessä, minkä takia on tärkeää, että lapsi saa kokea aikuisen rakkautta ja läheisyyttä. Rakastavan ja luottavan suhteen pohjalta lapsella on helpompi rakentaa oma kuva Jumalasta, joka on rakastava ja luotettava. Olisi virheellistä kasvattaa lasta Kristuksen yhteyteen siten että lasten pitäisi tavoitella Jumalan rakkautta olemalla kiltti tai kristillistä kasvatusta käytettäisiin kiltteyskasvatuksena. (Luukkonen 2001, 46.) Hyvä ja avoin vuorovaikutus on oleellinen osa kaikkien ihmisten kehitystä, niin lapsen kuin aikuisenkin. Tehtävänä on oppia ymmärtämään lapsia ja lapsen maailmaa ja samalla tuoda positiivinen asenne kristinuskoon kohtaan. Kristinuskon perusidea on kuitenkin rakkaudessa ja tasa-arvossa.

Uskonnollinen kasvatusta ja oman uskonnollisuuden kehittyminen ovat sidoksissaan toisiinsa, eikä niitä saisi erottaa. Positiivisilla ihmissuhdekokemuksilla ja tuntemuksilla, oivaltamisella ja ihmettelystä on suuri merkitys kristinuskoon kasvamisella. Vapaus tutkia ja tutustua kristinuskoon turvallisen aikuisen johdolla voi avata lapselle aivan uudenlaisen maailman.

4.4 Varhaisnuorisotyö tukemassa lapsen kehittymistä Kiimingin seurakunnassa

Seurakunnan varhaisnuorisotyön tehtävänä on olla tukemassa lapsen kehittymistä, organisoida työsken-telyä lasten parissa ja kohtaamassa heitä. Kohtaaminen on tärkeintä työtä, mitä nuorisotyönohjaaja voi lasten kanssa tehdä, kuten myös on eläminen lasten kanssa erilaisissa ympäristöissä ja olla lapselle turvallinen aikuinen, jonka voi kohdata avoimesti. Tärkeänä tukemisen muotona on myös tuen antaminen perheille. (Tytöt ja pojat seurakuntalaisina 2002.).

Varhaisnuorisotyötä voisi pitää varhaisnuorten kohdalla myös kristillisenä asennekasvatuksena (Rinta-Säntti 2018). Seurakunta tarjoaa lapselle monipuolisen kentän kasvamiselle, kuten kerhot ja leirit tukevat vahvasti sosiaalista kehittymistä tarjoamalla uuden ympäristön toimia, sekä uusia sosiaalisia kontakteja, joista voi oppia aina enemmän. Uskonnollista kehittymistä edistää laaja ja avoin työkenttä, jossa vapaaehtoiset ja työntekijät ovat sitoutuneina kirkon toimintaperiaatteisiin, jonka he tuovat omalla tavallaan varhaisnuorten maailmaan (Rinta-Säntti 2018). Omalla tavalla kristillisen sanoman tuominen lähimmäisenrakkaudesta ja tasa-arvosta antaa uskottavamman kuvan, kuin suoraan kirjasta luettuna.

Rinta-Säntti (2018) totesi haastattelussaan myös, että perheiden tukeminen on tärkeää, vaikkakin se on enemmän työntekijästä kiinni, kuinka paljon sitä tehdään ja miten sitä toteutetaan. Tavallista toimintaa on lastenhoidon järjestäminen erilaisiin tilaisuuksiin, kuten parisuhdeiltoihin, jossa vanhemmat saavat toimia rauhassa. Lisäksi perhetapahtumien järjestäminen ja arkinen kohtaaminen erilaisissa tilanteissa, kuten leirille tultaessa tai lasta pois haettaessa. Rinta-Säntti muistutti (2018) myös lasten edun ajattelemisesta, sillä lapsen kasvun ja hyvinvoinnin turvaaminen on aina tärkeintä ja joskus tilanteissa joudutaan tekemään lastensuojeluilmoituksia, että lapsen etu ei vaarannu.

Varhaisnuorisotyö kohtaa lapsia niin kouluilla, leireillä kuin joskus kodeissa (Rinta-Säntti). Oleellista on, että seurakunta tulee omatoimisesti lasten lähelle ja elää samassa todellisuudessa kuin lapset, joiden kanssa työtä tehdään ja eletään lasten ehdoilla, jolloin saadaan turvallinen silta rakennettua seurakunnan ja lasten välille.

5 MATERIAALIPAKETTI JA LEIRI

Materiaalipakettini perusideana on tulla käytetyksi seurakunnan varhaisnuorten kerhoissa ja muissakin tapahtumissa, sekä leireillä tukemaan lähetyskasvatusta ja tutustumista Kiimingin seurakunnan lähetystyöhön. Materiaalipaketti sisältää kaksi erilaista hartaustekstiä, neljä erilaista leikkiä, kaksi raamattuopetusta, viisi askartelua sekä kaksi uutta laulua (LIITE 1). Näistä materiaaleista jokainen liittyy johonkin Kiimingin seurakunnan lähetyskohteeseen ja siellä tehtävään työhön. Tässä luvussa kerron materiaalipaketin perustasta, sen työstämisestä, materiaalipaketista saamastani palautteesta sekä siitä, miten materiaalia voisi vielä kehittää

5.1 Materiaalipaketin perusta

Tavoitteena oli kehittää mahdollisimman helppo paketti, jota kuka tahansa pystyisi käyttämään omalla leirillä tai kerhossa, oli käyttäjä sitten isonen, kerhonohjaaja tai työntekijä. Tämän vuoksi pyrin kirjaamaan kaikki ohjeet mahdollisimman selkeästi, jotta jokainen ymmärtäisi mistä on kyse. Yksinkertaisuuden perusteena on myös oman kehittämisen mahdollisuus, jolloin helpoista askarteluista tai leikeistä voi kehittää omia variaatioita ja näin paketin käyttäjät pystyvät luomaan siitä paremmin omanlaisensa ja omaan käyttöön soveltuvaksi. Kiimingin seurakunnassa on ollut tapana antaa peruslinjat, joiden mukaan toimia, mutta oma soveltaminen kehittää toimijoita itseään itsevarmemmaksi ja paremmaksi ohjaajaksi.

Koska oppimistyylejä on monenlaisia, päätin lähteä yksinkertaisten ja perinteisten tyylien pohjalta työstämään opinnäytetyötä, tukien visuaalisten, auditiivisten, taktiilisten ja kinesteettisten oppijoiden vahvuuksia tasapuolisesti. Leirit ja kerhot ovat haasteellisia siitä, että niissä on suuria määriä pieniä lapsia, jotka ovat kaikki erilaisia ja oppivat erilaisilla tyyyleillä, joten tarjonnassa on oltava mahdollisimman laaja skaala erilaisia toimintoja, että jokaiselle leiriläiselle ja kerholaiselle jäisi jotain pientä mielen perukoille. Visuaalisella oppijalla tarkoitetaan näkö-

aistin kautta helpoiten oppivaa, auditiivisella oppijalla kuuloaistin kautta oppivaa ja kinesteettisellä oppijalla tarkoitetaan liikkeen ja liikkumisen kautta oppivalla, lisäksi vielä on taktilinen oppija, joka oppii parhaiten kosketusaistinsa kautta (Kokkinen, Rantanen-Väntsi & Tuomola 2008, 20).

Askartelujen perusideana on antaa visuaalisille, kinesteettisille ja taktilisille oppijoille kokemusta ja näkemystä, kun taas laulujen ideana on luoda värikkäitä mielikuvia auditiivisille oppijoille. Raamattuopetukset ovat suunniteltuna yhdistämään kaikkia näitä oppimistyyplejä, jolloin saadaan kokonaisvaltainen kokemus ja tällöin leiriläisille ja kerholaisille jää tehokkaasti mielikuvia lähetystyöstä ja sen toiminnasta. Kerhoissa ja leireillä olisi tällöin hyvä käyttää mahdollisesti jokaista erilaista toimintaa materiaalipaketista, että osallistujille ja vetäjille jäisi positiivinen kokemus kaikista toiminnoista ja into käyttää niitä uudestaan.

5.2 Materiaalin työstäminen

Materiaalipaketin työstäminen alkoi samaan aikaan, kun aloitin kesätyöt Kiimingin seurakunnalla. Aloin keräämään materiaalia ja tietoa Kiimingin lähetystyöstä ja perehdyin varhaisnuorisotyöhön parhaani mukaan, keskustelin työntekijöiden kanssa aiheista aina mahdollisuuksien mukaan, keräillen uusia ideoita omaan materiaalipakettiini.

Ensimmäisenä aloitin opetusmateriaalien työstämisen. Päädyin toteuttamaan toisen isompana rastiratatyöskentelynä ja toisen lattiakuvatyöskentelynä. Rastiradassa suurimpana etuna on monipuolisuus, sillä siihen voi sisällyttää runsaasti erilaisia aktiviteetteja juoksuviesteistä pieniin askarteluihin, tällöin pystytään huomioimaan varmasti kaikenlaiset oppijat. Päätin laittaa rastiradalle mahdollisimman monipuolisia kokemuksia ja sitoa sen lähetystyöhön, sekä kansainvälisyyskasvatukseen siten, että jokaiselle rastille on kehitetty oma tarina liittyen työhön ulkomailla ja elämään Suomessa. Osa näistä yhteyksistä saattoi olla väljä, mutta kuitenkin niin

selkeitä, että sen pystyi ymmärtämään ja liittämään teemaan. Tärkeimpänä asiana oli kuitenkin saada rastiradan osallistujille mahdollisimman positiivinen kokemus, minkä he voivat omassa päässään liittää lähetystyöhön ja tasa-arvon rakentamiseen kotimaassa ja ulkomailla, näin saadaan lähetystyön perusideasta iloinen ja mielekäs kuva, mikä pysyy paremmin mielessä.

Lattiakuvatyöskentely oli itselleni aivan uusi kokemus, jonka halusin kokeilla toteuttaa lasten kanssa. Tutustuin moniin teoksiin lattiakuvista saadakseni mahdollisimman hyvän ja laajan kuvan niiden käytöstä ja toimintaperiaatteista. Lattiakuvat käyttävät monipuolista pedagogiikkaa, kuten kokonaisvaltaista pedagogiikkaa, osallisuuden pedagogiikkaa, dialogista kohtaamisen pedagogiikkaa, läsnäolon ja voimaantumisen pedagogiikkaa, sekä leikin ja luovuuden pedagogiikkaa (Aitalahti, Keränen-Pantsu, Mäkinen & Reina 2017, 14). Näiden periaatteiden mukaan lähdin kokeilemaan leireilläni erilaisia valmiita lattiakuvia, jonka jälkeen aloin kehittää omaani ja sain sen toteutettua raamattuopetuksena, lähetys- ja kansainvälisyyskasvatukseen liitettynä.

Seuraava työvaihe oli askartelujen suunnittelu. Päätin ottaa jokaiselle askartelulle oman lähetys Hankkeen tai maan teemaksi, jotka ovat Kiimingin seurakunnan lähettien alueilla ja yhteistyössä heidän kanssaan. Askartelujen pohjana käytin vanhoja askarteluohjeita, jotka muokkasin nykypäivän lähetysteemaan soveltuviksi. Valitsin Etelä-Afrikkaan kehiteltävän talo- ja kirkonrakennustyön, josta syntyi rakennusaskartelu, Etiopiassa tehtävän puunistutustyön ja liitin siihen kukkaruukkuaskartelun, Zimbabwessa tapahtuvan mummotyön, jossa huovutetaan isoäiti- tai enkeliavaimenperiä ja eläintauluaskartelun Botswanan eläimistä. Askartelujen ideana oli, että lapset saavat itse omilla käsillään tehdä jotain konkreettisia muistoja omasta kerho- tai leirijastaan, mutta samalla liittää ne askartelut jollain tavalla ulkomaille ja siellä tehtävään työhön. Tarkoituksena oli myös, että joitain askarteluja voisi tehdä runsaasti ja viedä lähetystyön hyväksi myyntiin lähetyssehteerin kautta ja näin samalla tukea seurakunnan lähettejä ja hankkeita. Askartelut tukevat taktiilisia oppijoita, joille kosketusaisti ja käsillä tekeminen on helpoin tapa oppia muun kerrottavan asian lisäksi (Kokkinen ym. 2008, 23).

Halusin myös toteuttaa suuremman askartelukokonaisuuden kokonaisen leirin voimin, jolloin kehitin yhteisaskartelun, jonka ideana oli saada leiri tekemään pienryhmissään omanlaisia visioita kylästä Afrikassa, jonne avustusta vietäisiin. Suuren ihmismäärän kanssa toteutettava askartelu vaati kuitenkin leiriläisten jakamisen pienryhmiin, joissa oli johtava vetäjä, ettei synntyisi kaaosta. Leireillä on paljon erilaisia ihmisiä, jonka takia koin monipuolisen askartelun olevan innostava jokaiselle, sillä askartelussa annetaan ryhmälle melkein vapaat kädet työskennellä askartelun kanssa.

Koen itse, että hartaushetket ovat tärkeitä ja niissä kerrottavat tarinat myös koskettavat lapsia helposti, mutta kertomusten piti olla helppoja ja ymmärrettäviä 1.-3. -luokkalaisille. Hartaus on kuitenkin osana jumalanpalveluselämää ja -kasvatusta, se on vain suunnattu sopivammaksi läsnäolevalle osalle seurakuntaa (Lindfors 2008, 258). Otin tarinoiden punaiseksi langaksi tasa-arvon, lähimmäisenrakkauden ja pyyteettömän auttamisen ja jotka koen lähetys- ja kansainvälisyyskasvatuksen tärkeimmiksi asioiksi, jotka myös nousevat kristinuskon perusytimestä esiin. Kirjoitin kertomukset itse, sillä halusin opetella itse kirjoittamaan opetuksellisia kertomuksia. Kertomusten lopuksi kirjoitin vielä pienet rukoukset, jotka liittyvät aiheeseen. Halusin kuitenkin jättää musiikin ja muun toiminnan, sekä rekvisiitan käytön hartauden pitäjälle, että hartaudesta saa helpommin oman näköisensä.

Aktiivisille lapsille ja kinesteettisille oppijoille kehitelin neljä erilaista peliä ja leikkiä. Leikit ja pelit olivat lähetysteemaan muunneltuja erikoisempia leikkejä ja kisailuja, joiden päätteeksi tarkoituksena on aina kertoa leikin pohjana olleesta lähetyshankkeesta, jolloin lapselle jää positiivinen kuva siitä. Kinesteettiselle oppijalle on hyvä antaa tilaa, sillä oppiminen heillä tapahtuu parhaiten juuri kilpailujen, liikkeen ja eläytymisen kautta (Kokkinen ym. 2008, 22-23). Leikkien pohjana on vanhempia tuttuja leikkejä ja pelejä, jotka muokkasinkin lähetys- ja kansainvälisyyskasvatuksen teemaan sopivammiksi.

Kesän aikana sävelsin varhaisnuorisotyölle suunnattuja lähetys- ja tasa-arvoteemaisia lauluja kaksi kappaletta. Olen kokenut itse musiikin olevan suuri vaikuttava tekijä omassa elämässäni ja halusin myös jakaa sitä lapsille. Kuulemalla oppivalle, audititiiviselle oppijalle, musiikki voi olla oppimiselle hyvin tärkeässä roolissa (Kokkinen ym. 2008, 21-22). Laulettaessa ja musiikin liikkuesssa eteenpäin lapsi voi seurata sanoja ja lukea niitä itsekseen ja näin samalla saa visuaalisen kokemuksen laulusta, jolloin sen sisäistäminen on entistä helpompaa. Kappaleiden säveltäminen alkoi tutustumisella muuhun lähetysaiheiseen musiikkimateriaaliin, josta hain ideoita ja inspiraatiota, jonka jälkeen aloin hahmottelemaan kappaleiden lyriikoita ja melodioita. Halusin luoda toisen laulun rennoksi, hitaaksi ja rauhalliseksi hartausmusiikin kaltaiseksi ja toisen taas pirteäksi ja mukaansatempaavammaksi, että niitä pystyisi käyttämään mahdollisimman laajasti. Projekti oli aikaa vievää ja välillä meni päiviä, jolloin en saanut kirjoitettua yhtään lausetta lauluun, mutta lopulta sain molemmat valmiiksi. Eniten haasteita toi kuitenkin laulujen nuotittaminen oikein tai edes sinnepäin, koska se ei itselleni ole mikään helpoin asia ja se vaati uusien sovellusten käyttämisen opettelua, sekä nuotinlukutaidon harjoittelua.

5.3 Leirin suunnittelu ja toteutus

Toteutin yhden kesäleirin osana opinnäytetyötäni (LIITE 2), jossa tarkoituksena oli käyttää mahdollisimman montaa materiaalipaketin toimintaa. Aloitin leirin valmistelun samalla, kun valmistelin kaikkia muita leirejä, rippikoulun oppitunteja ja aloitin materiaalipaketin kehittämisen. Leiriä varten oli valmiiksi varattu tilat Suvelan leirikeskuksesta, Kiimingistä, sekä isoset ja yövalvojat kuukausia aiemmin. Minun tehtävänä oli varata leirille ruuat, lähettää leirikirjeet, tehdä turvallisuussuunnitelma, kehittää leiriohjelma, organisoida sen toiminnot ja hankkia tarvittavat materiaalit pelejä, kisailuja ja askarteluja varten, sekä hoitaa viestintä koteihin ja muille työntekijöille.

Päätin toteuttaa materiaalipakettini testaamisen osissa, että saisin suurimman osan sen toiminnoista testattua ja kerättyä palautteen niistä. Vastuullani oli kesäkauden kolme varhaisnuorten

leiriä, joista kaksi oli suunnattu opinnäytetyön ikäryhmälle, 1-3 -luokkalaisille. Toteutin materiaalipaketin sisältöä sopivilta osin myös vanhempien, 4-7 -luokkalaisten, leirillä. Tällä tavalla sain kerättyä materiaalipaketista mahdollisimman laajasti palautetta ja kehitettyä sen sopivaksi viimeiselle, opinnäytetyön, leirille.

Materiaalipaketti ei ollut millään leirillä valmiissa kansissa, mutta sen materiaaleja käytettiin kaikilla eri varhaisnuorten leirillä, joilla keräsin palautetta muilta ohjaajilta, isosilta, sekä leiriläisiltä. Sain kuitenkin suurimman osan kaikesta materiaalipaketin asioista käytännössä kokeiltua edes kerran, ilman että se teki leiriohjelmasta liian täyteen ahdettua tai muuten vaikeutti sen toteutumista sujuvasti.

Opinnäytetyöleirilläni, joka oli 1-3 -luokkalaisten yhden yön leiri, oli vaikea sisällyttää lyhyen ohjelman takia runsaasti mitään pitkäkestoisia ohjelmanumeroita tai pitempiä askarteluja, kuten huovutusaskarteluja tai täysmittaista rastiratatyöskentelyä. Leirillä kuitenkin käytettiin materiaalipaketin kaikki leikit, lattiakuvaopetus, eläintauluaskartelu ja iso yhteisaskartelu, toinen hartauksista ja molemmat laulut, eli suhteellisen paljon pieneen aikaan.

Leirillä oli 31 lasta, 11 isosta, 3 työmarkkinatuella työllistettyä ja kaksi työntekijää, leiri oli suhteellisen pieni Kiimingin seurakunnan mittakaavalla, jossa tavallisen leirin leiriläismäärä on 40 leiriläistä. Leiri alkoi 1.8.2018 kello 10.00, jolloin leiriläiset saapuivat. Olimme saapuneet isosten ja muiden työntekijöiden kanssa edellisenä iltana jo valmistelemaan leiriä ja käymään siihen liittyvät asiat läpi. Leiri sujui ohjelman mukaisesti alusta loppuun ja sain kerättyä touhuista ja tohinasta huolimatta palautteen kaikista opinnäytetyöhön liittyvistä toiminnoista. Leiri päättyi 2.8.2018 kello 17.00, jolloin viimeinen leiriläinen haettiin kotiin ja pidimme loppuun lyhyen palaverin menneestä leiristä työntekijöiden ja isosten kesken.

5.4 Palaute

Keräsin palautetta koko kesän ajalta suullisesti ja kirjallisesti materiaaleista, joita paketista käytettiin. Palautteen kerääminen toteutettiin siten, että leireillä olleet isokset kokosivat omalta leiriläisryhmältään suullisen palautteen, jonka kirjoittivat tiivistetysti paperille, jonka jälkeen kirjoittivat vielä omat ajatukset toteutetuista toiminnoista. Lomakkeissa kysyttiin mistä leiriläiset tykkäsivät, mikä oli tylsää, oppiko jotain uutta, miten tekeminen liittyi lähetystyöhön ja miten tekeminen liittyi tekemiseen muiden ihmisten kanssa, isosilta kysyttiin samat asiat. Kirjallinen palaute kerättiin vain isompien projektien päätteeksi, johon kaikki leiriläiset osallistuivat, eli rastiradasta, lattiakuvaopetuksesta, johon oli yhdistetty laulut ja isosta yhteisaskartelusta. Leirikeistä ja pienistä askarteluista kirjasin itse lasten ja niissä avustaneiden isosten mielipiteitä, sillä niissä toiminnoissa ei aina ollut kaikki leiriläiset koossa, vaan osa oli tekemässä muita asioita.

Palautteen kerääminen 1-3 -luokkalaisilta osoittautui haastavaksi, sillä kysymykset piti pyrkiä tekemään mahdollisimman neutraaleiksi ja isokset piti ohjeistaa keskustelemaan neutraaliin sävyyn, etteivät he johdattelisi lasten ajatuksia haluamaansa suuntaan, sillä kohderyhmän ikäisillä lapsilla tulee herkästi tarve miellyttää aikuista.

Leiriläisiltä, isosilta ja muilta ohjaajilta saatu palaute oli positiivista, erityisesti pidettiin ryhmässä tehtävistä toiminnoista, kuten rastiradasta, jossa leiriläiset saivat toimia ryhmänä, sekä yhteisaskartelusta, jossa mielekkäin asia oli itse tekeminen, mutta samalla sai tehdä ryhmässä ja yhteistä työtä. Lattiakuvaopetus sai myös paljon hyvää palautetta, lauluineen päivineen, ja lapset erityisesti pitivät siitä, miten saivat käyttää mielikuvitustansa ja jakaa omia ajatuksiaan avoimesti. Isokset pitivät siitä, että hekin saivat osallistua toimintoihin lasten kanssa, eivätkä päätyneet vain vetovastuuseen tai jätetty kokonaan ulkopuolelle. Kokonaisuudessaan opinäytetyön tavoitteeseen päästiin hyvin, sillä moni koki saaneensa positiivisen kuvan lähetystyöstä, eikä pitänyt sitä lainkaan ahdistavana asiana, vaikka maailmalla tapahtuukin pahoja asioita. Leirin päätteeksi vanhemmilta tuli myös positiivista palautetta, kun he hakivat lapsia

leiriltä ja jälkikäteen suullisesti ja sähköpostitse, että lapset ovat esitelleet omia askartelujaan ja kertoneet lähetystyöstä kotonakin.

5.5 Kehittäminen

Vaikka yleisesti palaute oli positiivista ja hyvää on kuitenkin materiaalipaketissa ja leirissä kehitettäviä asioita. Leirien aikana en ollut saanut vielä uusia lauluja nuotitettua, joka vaikeutti laulujen laulamista, mutta se ongelma on korjattuna valmiissa materiaalipaketissa. Myös leirin tiivis ohjelma vaikutti negatiivisesti isosilla, sillä he kokivat, että tarvitsisivat pidempiä taukoja. Leirin suunnitelmaan pitäisi laittaa hieman enemmän tilaa, mikä antaa lisää aikaa vapaaseen tekemiseen. Tulevilla leireillä ohjelmien jälkeen ei kerätä palautetta, joka antaa jo runsaasti lisää aikaa vapaaseen tekemiseen. Varhaisnuorten leireillä hyvin vähän on vapaa-aikaa isosilla, sillä yleinen vapaa-aika on sitä aikaa, jolloin isokset toimivat leiriläisten kanssa.

Lattiakuvaopetuksessa käytettäviin materiaaleihin toivottiin myös lisää vaihtoehtoja ja niitä voi helposti lisätä tuomalla periaatteessa mitä tahansa askartelutarvikkeita tai pieniä koriste-esineitä, niitä ei kannata tuoda kuitenkaan liikaa lapsille, koska se vaikeuttaa aina valintaa ja mahdollisesti pitkittää työskentelyä. Materiaalivalinnat ovat kuitenkin ohjaajan itse päättämiä ja jokaisella opetuksella voi olla aivan erilaiset materiaalit.

Isossa yhteisaskartelussa myös materiaalien käytön hallintaa pitää valvoa jatkuvasti, se pitää muistuttaa isosille, jotka toimivat ryhmien kanssa ja ohjaajan olla itse mukana tilanteessa katsoomassa, ettei yksi ryhmä tai ryhmäläinen käytä liikaa askartelutarvikkeita, sillä joissain tapauksissa jotkut yksittäiset leiriläiset innostuivat käyttämään runsaasti materiaaleja, vaikka vähemmälläkin pystyisi tekemään saman. Isosia pitää ohjeistaa etukäteen, että työskentelyssä suunnitellaan ensin rauhassa mitä tehdään ja toteutetaan vasta sitten.

Muilta osin minä, palautteen osilta myös leiriläiset ja isokset, olivat tyytyväisiä toimintoihin, askarteluihin, lauluihin, hartauksiin ja opetuksiin, jolloin en niihin enempää muutoksia tehnyt. Tein muutokset valmiiseen materiaalipakettiin ja leirin ohjelmaan, että niitä käyttävät ohjaajat saavat mahdollisimman hyvän lopputuloksen.

6 POHDINTA

Opinnäytetyöni kehittäminen ja toteuttaminen oli tiivis projekti, joka piti työstää työn ohessa. Tämä toi opinnäytetyön tekemiseen omat haasteensa. Lisäksi muiden työntekijöiden lomailu ja muut poissaolot vaikeuttivat niin työntekoa, kuin myös opinnäytetyön tekemistä ja kehittämistä. Loppujen lopuksi sain materiaalipaketin valmiiksi ja käyttökelpoiseen kuntoon, sekä leirin pidettyä kunnialla läpi ilman isompia ongelmia. Kehitystehtävät onnistuivat omasta mielestäni erittäin hyvin. Suurten varhaisnuorten leirien etuna oli se, että sai hyvin laajasti näkemystä, kokemusta ja hyvää palautetta töiden tiimoilta.

Koin, että opinnäytetyöni kehittämistehtävät saavuttivat tavoitteensa, pystyivät antamaan tietoa Kiimingin tukemasta lähetystyöstä maailmalla positiivisen kokemuksen kautta, sekä ymmärtämään ihmisten tasa-arvoa ja lähimmäisenrakkauden merkitystä arjessa paremmin. Pidän materiaalipakettiani hyvänä tukena lähetys- ja kansainvälisyyskasvatukselle seurakunnassa, mutta se vaatii tuekseen pitkäjänteistä työskentelyä ja osaavia ohjaajia käyttämään sitä, onneksi Kiimingin seurakunnalla on hyvä isos- ja kerhonohjaajatoiminta, josta jokainen saa varmasti valmiudet paketin käyttämiseen sen tarkoituksen mukaisesti. Toivon myös, että pakettia käytetään aktiivisesti ja mahdollisimman monipuolisesti seurakunnalla. Pakettia voisi myös kehittää muihinkin maanosiin tai maihin keskittyväksi, kuin vain Afrikkaan. Siinä voi olla itselleni tulevaisuuteen uutta työprojektia.

Omasta toiminnasta ja osaamisestani olen positiivisesti yllättynyt, sillä itselläni ei ole paljoa aiempaa kokemusta työskentelystä varhaisnuorten leireillä, muutamia isosaikojen toimintoja lukuun ottamatta. Sain opinnäytetyötä tehdessäni kehittää itseäni ja omaa osaamistani paljon kyseisen ikäryhmän kanssa, sain kokemuksen onnistuneesta leiristä ja projektista, jotka olivat oman työskentelyn hedelmiä. Koin työskentelyn 1-3 -luokkalaisten kanssa hyvin antoisaksi ja mielenkiintoiseksi, erityisesti useamman vuoden työskenneltyäni vain nuorten ja rippikoulu-työn parissa ja työ tekijäänsä opettaa. Erityisesti varhaisnuorten kanssa työskentelyssä pidin

siitä, kuinka aitoja ja erilaisia varhaisnuoret ovat, kuinka paljon he antavat itsestään ja miten aktiivisesti kaikki osallistuivat toimintoihin. Hyvän ja rakentavan palautteen kautta, jota sain työntekijäporukalta, pystyin kehittämään omanlaistani työskentelytapaa ja saamaan selkeästi varmempaa otetta varhaisnuorisotyön ja lähetystyön kenttään.

Kirjallinen tuottaminen opinnäytetyöhön oli itselleni haastavaa. Koen kuitenkin kehittyneeni paremmaksi tekstin tuottajaksi opinnäytetyön aikana, kuin mitä aiemmin olen ollut. Teksti on paikka paikoin hieman töksähtävää ja toisessa kohdassa se on paljon sujuvampaa, riippuen kirjoitettavista aiheista, joista toiset tuntuivat selkeästi luontevammilta, kuin toiset.

Loppujen lopuksi koin onnistuneeni työssäni hyvin. Sain huikeita uusia elämyksiä, kokemuksia, näkemyksiä ja toivon mukaan onnistuin niitä myös antamaan kaikille opinnäytetyöleirille osallistuneillekin, niin leiriläisille kuin isosillekin. Toivon, että opinnäytetyöni toimii edesauttajana uusille kokemuksille tulevilla kerhoilla, leireillä ja muissa tapahtumissa ja kohtaamisissa, joita Kiimingin seurakunnassa järjestetään. Tavoitteena on muistuttaa kaikkia siitä työstä ja rakkaudesta, jonka Jeesus on mielle antanut ja viedä niiden sanomaa oman toiminnan ja hyvien kokemusten kautta eteenpäin.

LÄHTEET

- Ahonen, R. 2000. Lähetys uudella vuosituhannella. Maailmanlähetyksen teologiset perusteet. Helsinki: Suomen Lähetysseura.
- Ahonen, R. 2003. Lähetys rajojen ylittäjänä. Kokonaisvaltaisen lähetyskäsityksen vaikutus lähetystyön rakenteeseen. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 84.
- Aitalahti, K., Keränen-Pantsu, R., Mäkinen, A. & Reina, R. 2017. Lattiakuvat katsomuskasvatuksessa ja opetuksessa. Helsinki: Lasten Keskus.
- Evl. Aamenesta öylättiin – kirkon sanasto: Lähetystyö. 2018. WWW-dokumentti. Saatavilla: <https://evl.fi/sanasto/-/glossary/word/L%C3%A4hetysty%C3%B6>. Viitattu 9.7.2018
- Evl. Kansainvälisyyskasvatus. 2018. WWW-dokumentti. Saatavilla: <http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp?open&cid=Content39AB5B>. Viitattu 3.9.2018
- Huttu, M. 2018. Lähetysstihteerin haastattelu 5.9.2018. Kiimingin seurakunta.
- Kalaluka, S. 2018. Uutiskirje 1/2018. Saatavilla: <http://www.oulunseurakunnat.fi/documents/332811/693516/Kalaluka+uutiskirje+1-2018/d767150c-bbdd-1b2d-c0ee-a67e0918ee66>. Viitattu 5.9.2018.
- Karjalainen, M. 2018. Sadekauden terveisiä! Uutiskirje. Saatavilla: <http://www.oulunseurakunnat.fi/documents/332811/693516/Maria+kirje+kes%C3%A4kuu+2018.pdf/30eaefe0-716f-b2a8-db53-9db3c16c649d>. Viitattu 5.9.2018
- Kokkinen, A., Rantanen-Väntsi, L. & Tuomola, A. 2008. Aikuisen oppijan kirja. Helsinki: Kirjapaja.
- Lindfors, H. 2008. Perinne elämäksi. Teoksessa Porkka, J. (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: LK-kirjat, 255-282.
- Luukkonen, L. 2001. Lapsen kehitys. Teoksessa Luukkonen, L. (toim.) Nollasta neljääntoista. Käsikirja seurakuntien lapsi- ja varhaisnuorisotyöhön. Jyväskylä: Lasten keskus, 30-49.
- Nurmi, J-E., Ahonen, T., Lyytinen, H., Lyytinen, P., Pulkkinen, L. & Ruoppila, I. 2014. Ihmisen psykologinen kehitys. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Nurmiranta, H., Leppämäki, P., Horppu, S. 2009. Kehityspsykologiaa lapsuudesta vanhuuteen. Helsinki: Kirjapaja.

Pruuki, L. 2008. Ilo opettaa. Tietoa, taitoa ja työkaluja. Helsinki: Edita.

Rinta-Säntti, A. 2018. Nuorisotyönohjaajan haastattelu. 6.9.2018. Kiimingin seurakunta.

Räsänen, A. 2008. Kristillinen kasvatus teoriassa ja käytännössä. Teoksessa Porkka, J. (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: Lasten keskus, 287-304.

Tytöt ja pojat seurakuntalaisina. 2012. Suomen ev.lut. kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 2012:5. Saatavilla: [http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/5E6F32D8B80CB424C2257AB6003A4314/\\$FILE/Tytotjapojat.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/5E6F32D8B80CB424C2257AB6003A4314/$FILE/Tytotjapojat.pdf). Viitattu 10.7.2018

Sieppinen, A. 2011. Resurssit osana asiakkaan arvonluontia palveluliiketoiminnassa. Pankkien lainapalvelut kuluttajille. Maisterin tutkinnon tutkielma. Helsinki: Aalto-yliopisto. Saatavissa: http://epub.lib.aalto.fi/fi/ethesis/pdf/12971/hse_ethesis_12971.pdf. Viitattu 18.3.2015.

Torkki, J. 2006. Puhevalta. Kuinka kuulijat vakuutetaan. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Otava.

VÄLÄHDYKSIÄ AFRIKASTA

Saatteeksi

Hei sinä,

joka käytät materiaalipakettia tai lueskelet tätä muuten vain.

Tämä materiaalipaketti on tarkoitettu lähetyskasvatuksen kehittämiseksi ja edistämiseksi kerhoihin ja leireille, tukemaan sitä työtä, mikä meille kaste- ja lähetyskäskyssä on annettu.

Lähetystyö on kristillisen kirkon perustehtävä ja se on hyvä ottaa osaksi myös varhaisnuorten toimintaa leireillä ja kerhoissa. Tämän materiaalipaketin avulla voidaan luoda positiivisia kokemuksia lapsille lähetystyöstä ja antamaan kuvaa maailman menoista tässä päivässä.

Kokonaisuudessaan tämä paketti tukee lähetys- ja kansainvälisyyskasvatusta monipuolisesti ja sitä kannattaa hyödyntää niin laajasti, kuin vain suinkin voi. Tee tästä omanlaisesi ja käytä toiminoja vapaasti! Hyvää leiriä/kerhoa ja siunausta!

Terveisin,
Elijas Kokko

LEIKIT JA PELIT

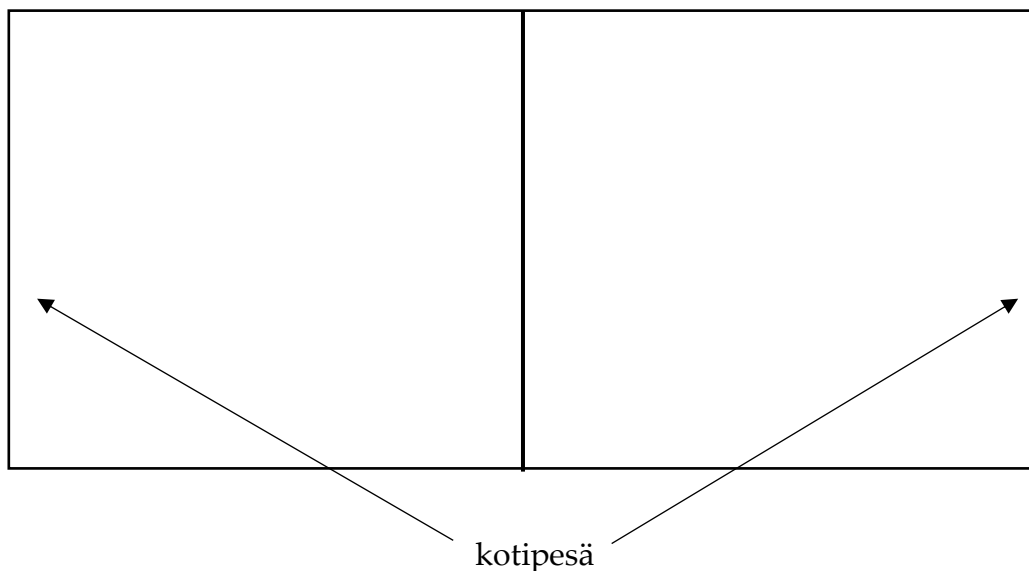
Mummo – leijona – metsämies

Jaetaan ryhmä kahteen joukkueeseen, jotka suorakaiteen muotoisen pelialueen molempiin päihin. Alueelle piirretään keskiviiva ja alueen molempiin päihin viivat, jotka kuvaavat joukkueen kotipesää/turvapaikkaa. Peli muistuttaa kivi-paperi-sakset -peliä, mutta joukkueittain. Kotipesässä joukkueet valitsevat joko mummon, suden tai metsämiehen. Päätöksen tehtyään joukkueet tulevat keskiviivan molemmille puolille ja esittävät valitsemaansa hahmoa.

- mummo, ”kutoo sukkaa” (voittaa metsämiehen, joka on mummon lapsenlapsi)
- leijona, irvistelee ja ärjyy (voittaa mummon, koska syö sen)
- metsämies, ”ampuu pyssyllä, PAM” (voittaa leijonan, koska ampuu sen)

Kun toinen joukkue voittaa alkaa ajojahti, hävinnyt joukkue yrittää päästä äkkiä omalle kotipesäviivan taakse turvaan ja voittajajoukkue yrittää napata mahdollisimman monta kiinni, ennen turvaan pääsyä. Kiinni jääneet leikkijät siirtyvät toiseen joukkueeseen ja kaikki palaavat oman joukkueensa kotipesälle päättämään seuraavan hahmon. Peliä jatketaan niin pitkään, kun ohjaaja näkee sopivaksi, tai toiselta joukkueelta loppuu pelaajat, jolloin kaikki ovat voittajajoukkueessa.

Lopuksi kerrotaan, että Zimbabwessa tehdään isoäitityötä, jolla tarkoitetaan, sitä, että isoäidit pitävät huolta kylän lapsista, auttavat heitä ja opettavat heille perusasioita, kuten maanviljelyä ja kotitöiden tekemistä. Lähetysjärjestöt tukevat tätä työtä, että kaikki lapset, joiden vanhemmat ovat muualla töissä tai ovat muuten orpoja saisivat apua ja oppisivat uusia asioita.

Aavikoitumisenestoleikki

Leikkiin paljon kahden värisiä hernepusseja tai palloja. Paras paikka vetää leikki on iso sali tai liikuntasali, jossa valmiit rajaviivat.

Leikkijät jaetaan kahteen joukkueeseen ja molemmille joukkueille annetaan yhden väriset hernepussit. Pelaajat laitetaan suorakaiteen muotoiselle alueelle ja keskelle tehdään viiva, toinen joukkue menee toiselle puolelle ja toinen toiselle.

Toinen joukkue on aavikko ja toinen maanviljelijät, tehtävänä on saada 3 minuutin aikana mahdollisimman paljon oman värisiä hernepusseja tai palloja toisen joukkueen alueelle. Pelaajat saavat heittää omalta puoleltaan toisenkin joukkueen hernepusseja tai palloja, jos ehtivät. Voittaja on se, joka on saanut eniten oman värisiä hernepusseja tai palloja toisen joukkueen alueelle.

Lopuksi kerrotaan, miten Afrikassa taistellaan aavikoitumista vastaan jatkuvasti istuttamalla puita aavikon laidalle, että ne estäisivät aavikon leviämisen viljelysmailla. Tässä taistelussa lähetyjärjestöt toimivat apuna ja tukevat puiden istuttamistyötä.

aavikko	viljelijät
---------	------------

Koulunrakennusviesti

Leikkiin tarvitaan pieniä puupalikoita tai kiviä, joita pystyy kasaamaan jollakin tavalla päällekkäin.

Joukkueet laitetaan jonoihin vierekkäin ja jonojen ensimmäisten viereen tuodaan kasa rakennusmateriaalia.

Tavoitteena on materiaaleista rakentaa 10 metrin päähän mahdollisimman korkea torni 5 minuutin aikana. Leikkijöistä vain yksi kerrallaan saa viedä rakennuspalikan paikalleen ja palata takaisin, jolloin seuraava saa viedä oman palansa. Leikki jatkuu, kunnes aika loppuu ja voittaja on se, jolla on korkein torni.

Leikin lopuksi kerrotaan, että Etelä-Afrikassa pyritään rakentamaan uusia kouluja ja koteja lähetyssseurojen avulla ja tällä tavalla turvaamaan kaikille tasa-arvoinen mahdollisuus elämiseen ja kouluttautumiseen.

Savannihippa

Leikin aluksi määritellään leikkialue ja yksi leikkijöistä valitaan hipaksi.

Hippa on leijona ja kiinniotettavat ovat seeproja, joita leijona yrittää napata kiinni. Hippa menee leikkialueen keskelle kyykkyyyn ja peittää silmänsä, muut kiertävät hippaa ympäri ja sanovat: "Savannilla nukkuu suuri leijona, kohta se herää nyt pitää paeta", jonka jälkeen hippa nousee ja yrittää ottaa kiinni jonkun toisen leikkijöistä.

Jos hippa onnistuu, muuttuu kiinni otettu leikkijä seeprasta leijonaksi ja jää toisen kaveriksi. Leijonat menevät taas alueen keskelle kyykkyyyn ja seeprat alkavat kiertää leijonia taas sanoen: "Savannilla nukkuu suuri leijona, kohta se herää nyt pitää paeta", jonka jälkeen leijonat taas yrittävät napata saalista. Leikki jatkuu, kunnes kaikki seeprat on saatu kiinni.

Tämän jälkeen kerrotaan, miten Botswanassa on paljon erilaisia eläimiä ja paljon ihmisiä, joita yritetään myös jahdata ja kirkon ulkomaanapu pyrkii auttamaan kaikkia heitä, jotka ovat hädässä.

ASKARTELUT

Etelä-Afrikka – Kirkonrakennus/talonrakennus

Askartelun voi tehdä yksilö-, pari- tai ryhmätyönä, vetäjän pitää päättää etukäteen, miten työ toteutetaan.

Välineet:

- A4-kartonkeja tai pahvia työn alustaksi
- puutikkuja, jäätelötikkuja, tai mahdollisuuksien mukaan ryhmä voi käydä itse keräämässä metsästä pudonneita oksia, joista leikellä oksasaksilla sopivan kokoisia paloja.
- liima, mahdollisesti kuumaliimaa

Toiminta:

- Kerrotaan ryhmälle Suomen lähetysseuran työstä Etelä-Afrikassa: ”Suomen lähetysseura työskentelee laajasti koko Etelä-Afrikan alueella, siellä työskennellään huono-osaisten ihmisten parissa ja tarjotaan heille monenlaista tukea. Uusimpana suunnitelmana on rakentaa uusia taloja asuttavaksi, sekä pieni kirkko.”
- Pohditaan yhdessä mitä halutaan rakentaa: taloja/majoja vai kirkkoa. (Osa voi tehdä toista ja osa toista)
- Ohjaajan johdolla askarrellaan puutikuista ja liimasta rakennus, joka kuvataan valmistumisen jälkeen. Jos jokainen tekee oman työnsä, viedään ne kotiin.

Etiopia - Kukkaruukku

Tarvikkeet:

- Askartelukukkaruukkuja
- punaista, vihreää, keltaista maalia, pensseleitä
- liimaa ja erilaisia tarroja ja nauhoja koristeluun

Toiminta:

- Kerrotaan ryhmälle Etiopiassa tehtävästä työstä: ”Suomen lähetysseura tekee työtä muun muassa Etiopiassa, jossa taistellaan ilmastomuutosta vastaan kaikkialla. Puita istutetaan, ettei maaperä kuluisi liian nopeasti, vaan puut hoitaisivat sitä.”
- Jokaiselle ryhmäläiselle annetaan kukkaruukku, jonka saavat maalata ja koristella miten itse haluavat. Heille voi näyttää Etiopian lipun samalla, että voisivat siitä ottaa ideoita askarteluunsa.

Zimbabwe - Mummoavaimenperä

Tarvikkeet:

- suojamuovi
- Valkoista, ruskeaa, mustaa, harmaata sekä muun värisiä villoja
- vesiastia
- mäntysuopa
- käsipaperia kuivausalustaksi
- Neulaa, narua
- Avaimenperärengas

Toiminta:

- Kerrotaan ryhmälle Zimbabwessa tehtävästä isoäitityöstä: ”Zimbabwessa lähetystyö tukee isoäitien tekemää työtä lasten hyväksi, joiden vanhemmat ovat muualla töissä, tai heillä on muuten vaikeampaa. Isoäidit opastavat lapsia puutarhanhoitoon, eläinten kasvatukseen ja muihin kotitöihin.”
- Levitetään suojamuovit pöydille
- Laitetaan lämmintä vettä vesiastiaan ja hieman mäntysuopaa, ei liikaa, koska muuten villa ei huovu kunnolla.
- Jokainen ryhmäläinen tekee kaksi huopapalloa, pienemmän ja isomman, pienempi on pää ja isompi kroppa.
- Ottakaa suikale villaa ja rullatkaa se, sitten toinen ja rullaa se ensimmäisen päälle toiseen suuntaan, pyri saamaan villakasasta mahdollisimman pallon muotoinen. Jatka villan lisäämistä, kunnes se on kooltaan kaksinkertainen haluamaasi kokoon nähden.
- Kasta pallo lämpimään saippuaveteen ja ala pyöritellä sitä kämmenten välissä rauhalliseen tahtiin. Liika voimankäyttö sotkee villan, joten älä rullaa voimalla ja kiireellä.
- Jatka rullaamista ja aina kun pallo jäähtyy, kasta se lämpimään veteen.
- Kun pallo alkaa kutistua ja kovettua, voi pyörittelyyn lisätä vähän painetta, kunnes sinulla on valmis huovutettu pallo. Lopuksi huuhtelee pallo kylmällä ja kuumalla vedellä, rutista ylimääräiset vedet pois ja huuhtelee viimeiseksi kylmällä vedellä ja jätä kuivumaan.
- Tällä tavalla tehdään toinenkin pallo
- Sitten otetaan lanka ja neula ja laitetaan langan toiseen päähän iso solmu, lanka vedetään neulan avulla isosta pallosta läpi ja lopuksi pienestä pallosta läpi.
- Pääpalloon voi halutessaan liimata hiukset harmaasta villasta ja keltaisesta piipunrassista sädekehän, näin saadaan hieno enkelimummo.
- Valmiit työt voi myös laittaa myyntiin lähetystyön hyväksi.

Botswana - Eläinkangastaulut

Tarvikkeet:

- Monenväristä huopakangasta tai kierrätyskankaita, jos mahdollista kerätä jostain
- Sakset
- A4 Paperia ja kynää mallien piirtämiseen
- Liimaa tai halutessa neulaa ja erivärisiä lankoja
- kangastusseja

Toiminta:

- Kerrotaan ryhmälle: "Botswanassa safarit ja eläinturismi tuovat paljon iloa ja vaurautta, niillä myös tuetaan paljon avustustyötä, joilla autetaan paljon lapsia ja nuoria erilaisissa asioissa. Botswanassa tunnetuimpia eläimiä ovat elefantit, puhvelit, leopardit, gepardit, leijonat, kirahvit, seeprat, krokotiilit, virtahevot ja sarvikuonot."
- Valitaan noin A4 kokoinen huovan palanen taustakankaaksi, väri vapaavalintainen.
- Piirretään A4 paperille jonkin Botswanan eläimen ääriviivat ja leikataan se irti paperista, jonka jälkeen se siirretään sopivan väriselle huovalle ja leikataan siitä irti.
- Liimataan tai ommellaan eläinhahmo taustakankaaseen. Tusseilla voidaan piirtää yksityiskohdat eläimiin, jos haluaa.
- Taustahuopaan voi tehdä useammankin eläimen, kasvustoa, vesistöjä tai muuta, jos haluaa ja mahtuu.
- Valmiit työt otetaan mukaan tai halutessa voidaan laittaa esille ja myyntiin lähetystyön hyväksi.

Kylä Afrikassa -yhteisaskartelu leireille

Tarvikkeet:

- A3-kartonkeja, ruskea, vihreä, vaaleanruskea, sininen
- eri värisiä huopia
- piipunrasseja
- huopapalloja
- lankaa
- liimaa
- puutikkuja
- sakset
- villaa ja huovutusneuloja
- suojamuovit

Toiminta:

- Jaetaan ryhmä sopivan kokoiisiin pienryhmiin, esimerkiksi isosryhmiin.
- Ohjaaja kertoo tavanomaisesta kylästä, johon lähetysjärjestöt vievät apua: ”Kylät ovat yleensä syrjäisempiä, niissä ei ole valtavia kerrostaloja tai ostoskeskuksia ja näissä kylissä yleensä maatalous on elinkeinona.”
- Askartelua vetävä ohjaaja kyselee millaisia asioita tällaisessa kylässä voisi olla, antaa hetken miettimisaikaa ja kerää vastaukset jonnekin ylös:
 - o Ihmiset (esim. viljelijöitä, lapsia, aikuisia)
 - o rakennukset (esim. majat, pieni kirkko, kyläkoulu, kaivo)
 - o eläimet (vuohet, kanat, Afrikan eläimet)
 - o kasvusto (vilja, erilaiset puut, ruohikkoa yms.)
- Ohjaaja voi johdatella keksimään oikeita asioita omalla toiminnallaan, eikä ole vaarallista, jos mainitaan joitain asioita, jotka eivät ehkä kuulukaan afrikkalaiseen pieneen kylään, kuten leijonat ja sarvikuonot.
- Kun kaikkien ryhmien vastaukset on kerätty ylös alkaa työskentely, jossa jokainen pienryhmä tarvitsee yhden ohjaajan, esim. isosen, joka ohjaa työskentelyä.
- Pienryhmä suunnittelee yhdessä millaisen kylän he haluavat tehdä ja mitä yhdessä mietityistä asioista sinne halutaan ottaa.
- Pienryhmän vetäjä hakee A3 kartongin alustaksi, jonka päälle he alkavat rakentaa omaa kylää haluamallaan tavalla.
- Lopuksi työt kuvataan ja laitetaan esille näyttelytyyliin, jonka jälkeen ryhmä kertoo, miten on oman työnsä tehnyt ja mitä siellä on.
- Esittelyjen päätteeksi ohjaaja kertoo: ”Lähetysjärjestöt tekevät paljon erilaista työtä Afrikassa ja siellä olevissa kylissä, niiden avulla sinne rakennetaan asuintiloja, kouluja, kirkkoja, opetetaan maanviljelystä, puiden istuttamista ja kodin hoitoa. Lähetystyön tärkeyttä ei voi korostaa liikaa, sillä sen avulla voidaan tukea köyhempiinkin kyliin parempaa tulevaisuutta.”
- Tapahtuman päätteeksi voivat lapset viedä itse tehdyt asiat työstä mukanaan kotiin.

LÄHETYSRASTIRATA

Rastiradanohjaaja voi tulostaa tämän ohjeen ja leikata jokaisen rastin erikseen ja antaa rastilla olevalle isoselle tueksi. Liitteistä tulostettavat kuva ja lähetyskäskyt kannattaa leikata valmiiksi ja liimata esimerkiksi kartonkiin, että pysyvät hyväkuntoisina koko radan ajan. Ohjeista isoset lukemaan tarinat ensin ja ohjeistamaan sitten ryhmäläiset. Rastien kesto on n. 10 minuuttia, ettei tule kiire.

1. Vedenkanto – 2 reikäistä kertakäyttökuppia, 3 ämpäriä

- Valmistelut: Rasti suoritetaan mieluiten ulkona. Tee kahteen kertakäyttökuppiin runsaasti reikiä ja täytä yksi ämpäri vedellä. Vie toinen ämpäri 10 metrin päähän ja kolmas 25 metrin päähän vesisaavista.
- Tarina: Tansaniassa on levinnyt suuri metsäpalo, meidän tehtävänä on lähteä sammuttamaan sitä metsäpaloa. Sammutusvälineet ovat kuitenkin hyvin huonot näin syrjäisellä kylällä, mutta jotain on pakko tehdä, ettei tuli pääse leviämään ja polta viljasatoja.
- tehtävä: kerrotaan aluksi alkutarina. kannetaan vettä ämpäristä ensin 10 metrin päässä olevaan sopiva määrä, jonka jälkeen kerrotaan, että tuli olikin levinnyt jo lähemmäs peltoja, jonka jälkeen kannetaan vettä kauempaan ämpäriin sopiva määrä. Kun vedet on kannettu, kiitetään ryhmää hyvästä työstä ja kerrotaan, että apua tarvitaan monissa erilaisissa asioissa ympäri maailmaa ja lähetystyön tarkoituksena on viedä monenlaista apua kaikille.

2. Raamattujen salakuljetus – Paljon Raamattuja, virsikirjoja, tai muita kirjoja, yksi isonen ”tullimieheksi”

- Valmistelut: Rasti voidaan suorittaa sisätiloissa. Viedään kirjakasa pöydälle, sekä mieluusti nurkan taakse pöytä, jolle kirjat yritetään salakuljettaa.
- Tarina: Kaikkialle maailmaan ei Raamattuja saa viedä, tai kristinuskoa pidetään vaarallisenä, eikä sitä sen takia päästetä helposti kaikkiin maihin. Meidän tehtävänä on kuitenkin viedä sanaa maailmalle ja yrittää päästä tullista läpi, ilman että meidän kirjojen salakuljetusta huomataan.
- Tehtävä: Yritetään piilottaa kirjoja vaatteiden alle tai muualle, siten ettei tullimies huomaa ja salakuljettaa ne hänen ohitseen jollakin tavalla. (Isoselta vaaditaan pelisilmää, ettei aina käreytä salakuljettajia, vaan osaa päästää heitä läpikin)

3. Laulujen selittäminen viittoen – Laulukirjoja.

- Valmistelut: Rastin voi suorittaa missä tahansa. Viedään laulukirjoja rastille, sekä valmis lista lauluista, joita voi yrittää pantomiimina esittää.
- Tarina: Aina me emme löydä yhteistä kieltä, mutta se ei onneksi ole esteenä sille, että saamme viestin eteenpäin. Raamattua on käännetty yli tuhannelle kielelle, eikä kääntämistyö lopu, koska kaikilla on oikeus lukea Raamattua omalla kielellään, niin Suomessa kuin myös ulkomailla.
- Tehtävä: esittää pantomiimina laulujen sanoja, siten että yksi ryhmäläisistä yrittää saada muut ryhmäläiset hoksaamaan, mistä laulusta on kyse. Ryhmäläiset voivat myös halutesaan yrittää esittää ohjaavalle isoselle pantomiimiesitykset.

4. Palapeli sokkona – Iso 12-palainen palapeli (tulosta liite ja leikkaa 12 osaan), silmäside

- Valmistelut: Rastin voi suorittaa missä tahansa. Palapeli valmiina esillä.
- Tarina: Luottamus on tärkeä osa työskentelyä kenen tahansa kanssa, se korostuu erityisesti työskentelyssä uusien ihmisten kanssa. Jos ei saa luotua luottamusta, työskentely on vaikeaa. Lähetystyössä luottamus on oleellinen osa, kun ihmiset eivät välttämättä tunne toisiaan, sama ilmiö on kotimaassa, meidän täytyy uskaltaa luottaa uusiin ihmisiin, myös niihin jotka ovat tulleet kaukaa, että heilläkin olisi turvallinen olo asua täällä.
- Tehtävä: sidotaan yhden palapelin kokoajan silmät ja muut neuvovat miten palapeli pitäisi tehdä, muut eivät saa koskea palapeliin tai kokoajaan.

5. Lähetyskäskyn kokoaminen – Lähetyskäsky paloina (tulosta liite ja leikkaa sopiviin osiin), Raamattu

- Valmistelut: Rastin voi suorittaa missä tahansa. Sanat sekaisin.
- Tarina: Raamatusta löytyy pohja lähetystyölle, Jeesus aikoinaan antoi kaste- ja lähetyskäskyn, joka toimi innoittajana hänen seuraajilleen viedä Sanaa kaikille kansoille, että hekin oppisivat erilaista elämää. Tämä samainen lähetyskäsky on edelleen innoittajana kaikelle lähetystyölle, mikä maailmalla elää.
- Tehtävä: Koota kaste- ja lähetyskäsky sanapaloista valmiiksi, jos tehtävä menee vaikeaksi, etsitään Raamatusta kaste ja lähetyskäsky Matt. 28: 18-20.

6. Esterata – Erilaisia esteitä, esim. hulahula-renkaita, tuoleja, naruja, yms, josta saa esteradan tehtyä. Silmäside. Isonen vastamaan turvallisuudesta.
 - Valmistelut: asti pidetään mieluusti pitkällä ja kapeahkolla käytävällä, tai vastaavassa. Rakennetaan esterata.
 - Tarina: Lähetystyöntekijät ovat joutuneet kulkemaan hyvinkin haasteellisissa paikoissa, pimeässä ja vaarallisessa viidakossa, kuivilla aavikoilla ja korkeilla vuorilla. Nykyään kulkeminen on helpompaa, mutta ei välttämättä yhtään sen turvattomampaa. Maailmalla tapahtuu paljon asioita, joista ei kukaan edes tiedä, joten pitää osata olla myös varuillaan.
 - Tehtävä: Päästä esteradan läpi silmät sidottuna, joko yksitellen tai koko ryhmä kerrallaan, niin että kulkijoilla on silmät sidottuna ja vain opas saa neuvoa mihin mennään. Esteradan läpi päässyt henkilö voi toimia oppaana radan toiselta puolelta.

HOX! Jokaisen esteradan kulkijan vierellä kulkee myös yksi isonen varmistamassa, ettei kulkijalle tapahdu mitään vahinkoa esteitä ylittäessä tai alittaessa ja voi tarpeen tulleen opastaa kulkijaa.
7. Askartelurasti – Jokaiselle rastilaiselle 2 pahvista kertakäyttökuppia, sakset, erivärisiä kartonkeja, tusseja ja läpinäkyvää teippiä.
 - Valmistelut: Rasti suoritetaan sisätiloissa, kannattaa ottaa useampi avustaja tälle rastille sujuvuuden vuoksi
 - Tarina: Vaikka Afrikassa on paljon vaaroja ja ongelmia, on siellä myös paljon iloa, leikkiä ja laulua. Ihmisillä on toivoa, rakkautta ja onnea, vaikkei heillä olisikaan uusinta älypuhelinia tai hienointa tietokonetta tai autoa. Yhdessä laulaen ja leikkien lapset elävät iloista ja onnellista elämää toinen toistensa tukena ja turvana.
 - Tehtävä: Askarrellaan kuppidjembe. Leikataan kertakäyttökupeista pohjat ja korvat pois, teipataan kaksi kuppia pohjat vastakkain toisiinsa, leikataan kartongista kupin isoa päätä hieman isompi ympyrä ja teipataan se tukevasti kiinni rumpukalvoksi. Pari kerrosta teippiä vielä kalvon päälle, ettei kartonkia jäisi paljoa esiin. Näin saadaan toimiva kartonkidjembe.

Palapeli

MINULLE ON ANNETTU KAIKKI VALTA TAIVAASSA

JA MAAN PÄÄLLÄ. MENKÄÄ SIIS JA TEHKÄÄ

KAIKKI KANSAT MINUN OPETUSLAPSIKSENI:

KASTAKAA HEITÄ ISÄN JA POJAN JA PYHÄN HENGEN

NIMEEN JA OPETTAKAA HEITÄ NOUDATTAMAAN

KAIKKEA, MITÄ MINÄ OLEN KÄSKENYT TEIDÄN

NOUDATTAA. JA KATSO MINÄ OLEN TEIDÄN

KANSSANNE KAIKKI PÄIVÄT MAAILMAN

LOPPUUN ASTI.

MINULLE ON ANNETTU KAIKKI VALTA TAIVAASSA

JA MAAN PÄÄLLÄ. MENKÄÄ SIIS JA TEHKÄÄ

KAIKKI KANSAT MINUN OPETUSLAPSIKSENI:

KASTAKAA HEITÄ ISÄN JA POJAN JA PYHÄN HENGEN

NIMEEN JA OPETTAKAA HEITÄ NOUDATTAMAAN

KAIKKEA, MITÄ MINÄ OLEN KÄSKENYT TEIDÄN

NOUDATTAA. JA KATSO MINÄ OLEN TEIDÄN

KANSSANNE KAIKKI PÄIVÄT MAAILMAN

LOPPUUN ASTI.

LATTIAKUVA

Kaikki lapset leikkivät ympäri maailmaa

Rakkauden kaksoiskäsky Matt. 22:36-39.

Teema: Jokainen lapsi ympäri maailmaa leikki ja saa leikkiä, kaikilla on oikeus leikkimiseen ja laulamiseen yskin ja ystävien kanssa. Me olemme kaikki samanarvoisia ihmisiä ja meilläkin on oikeus leikkiä ja laulaa, olimme sitten Suomesta tai Etelä-Afrikasta.

Tarvikkeet:

9 sinistä kangasta

6 vihreää kangasta

Kristus-kynttilä (iso kynttilä), tulitikut

Raamattu

Askartelutarvikkeita, kyniä, saksia, legoja yms. leikkimiseen liittyviä.

Pitkä naru

Pallo

Aloituskangas: Valmis maailma vai rakennetaanko yhdessä?

Aiheeseen virittäytyminen:

Ohjaaja kertoo, että on mahtavaa nähdä kaikkia ja on iloinen jokaisesta, joka on paikalla. Noustaan piirissä seisomaan ja kierrätetään palloa, se jolla on pallo, kertoo oman nimensä, lempiväriensä, ja miltä tuntuu olla leirillä/kerhossa/missä tilaisuudessa harjoite toteutetaan, sekä mitä toivoisi tältä tilaisuudelta. Käydään tutkailemassa esineitä, joita on pöydille laitettu esille.

Kohtaamisvaihe:

Laitetaan siniset liinat valmiiksi lattialle ja kysytään, mitä se muistuttaa. Muutama lapsi pyydetään tuomaan vihreitä liinoja, jotka ohjaajan avustuksella laitetaan siniselle liinalle kuvaamaan maanosia. Kysytään mitä lattiakuva nyt muistuttaa ja kerrotaan, että se on kartta.

OHJAAJA:

Jumala loi maailman tyhjästä, se nosti maat merestä ja loi näille maille kaiken elämän: puut, kasvit, eläimet ja ihmiset, aikuiset ja lapset. Jumala asetti ihmisiä kaikkialle maailmalle, ihan jokaiseen paikkaan, missä ihmisiä nykyäänkin elää.

Jumala antoi myös meille tehtävän viljellä ja varjella maailmaa, jokaisen on tehtävä työnsä.

Ohjaaja kysyy mikä voisi olla lapsen työtä, keskustellaan siitä pieni hetki.

Ohjaaja pyytää lapsia tuomaan jonkin esineen, joka muistuttaa jollain tavalla omaa lempileikkiä tai lempilelua ja pyytää lapsia asettamaan ne yksitellen vihreille liinoille. Ohjaaja voi malliksi tuoda oman esineen ja selittää miksi se muistuttaa häntä jostain leikistä tai lelusta.

Kun kaikki ovat tuoneet esineensä vihreille liinoille keskustellaan vieruskaverin kanssa, mistä omat esineet muistuttavat.

Ohjaaja kysyy: onko leikkiminen kivaa? Lapset vastaavat viittaamalla, käsi pystyyn, jos leikkiminen on kivaa.

OHJAAJA:

Kaikkialla maailmalla leikitään, te toitte omia lempileikkejä ja -leluja ympäri maailmaa, niin huomataan, että jokaisessa maailmankolkassa on lapsia, jotka leikkivät. Leikit ja pelit ja jopa jotkut laulut ovat ihan samanlaisia kuin mitä me täällä Suomessa leikimme, pelaamme tai laulamme. Meitä on maailmassa miljoonia erilaisia lapsia, mutta kaikkia meitä yhdistää ainakin yksi asia ja se on leikkiminen.

Leikkiminen ei kuitenkaan ole aina aivan päivänselvä asia kaikille, välillä pitää käydä koulussa ja opiskella, välillä pitää tehdä kotitöitä ja välillä pitää tehdä vähän kaikenlaista muuta.

Ohjaaja pyytää lapsia tuomaan oman leikkiesineensä vierelle jonkin esineen tai kaksi, joka muistuttaa lapsia muusta, mitä tehdään, kun ei leikitä. Kun kaikki ovat saaneet tuotua oman esineensä pyydetään kertomaan mistä esineet muistuttavat?

OHJAAJA:

Erilaisten töiden ja tehtävien tekemisen tarkoitus on, että kaikille jäisi enemmän aikaa yhdessä tekemiseen. Siksi esimerkiksi Afrikassa perheen lapset tekevät yhdessä töitä, että kaikki pääsisivät yhdessä aina leikkimään, eikä kukaan jäisi yksin.

Jeesus sanoi, että lasten kaltainen on taivasten valtakunta ja lasten kaltainen sinne pääsee. Jos taivasten valtakunta on sitten täynnä lasten leikkiä, iloa ja naurua, on se varmasti maailman paras paikka olla.

Sytytetään Kristus-kynttilä ja asetetaan se kartan keskipisteeseen.

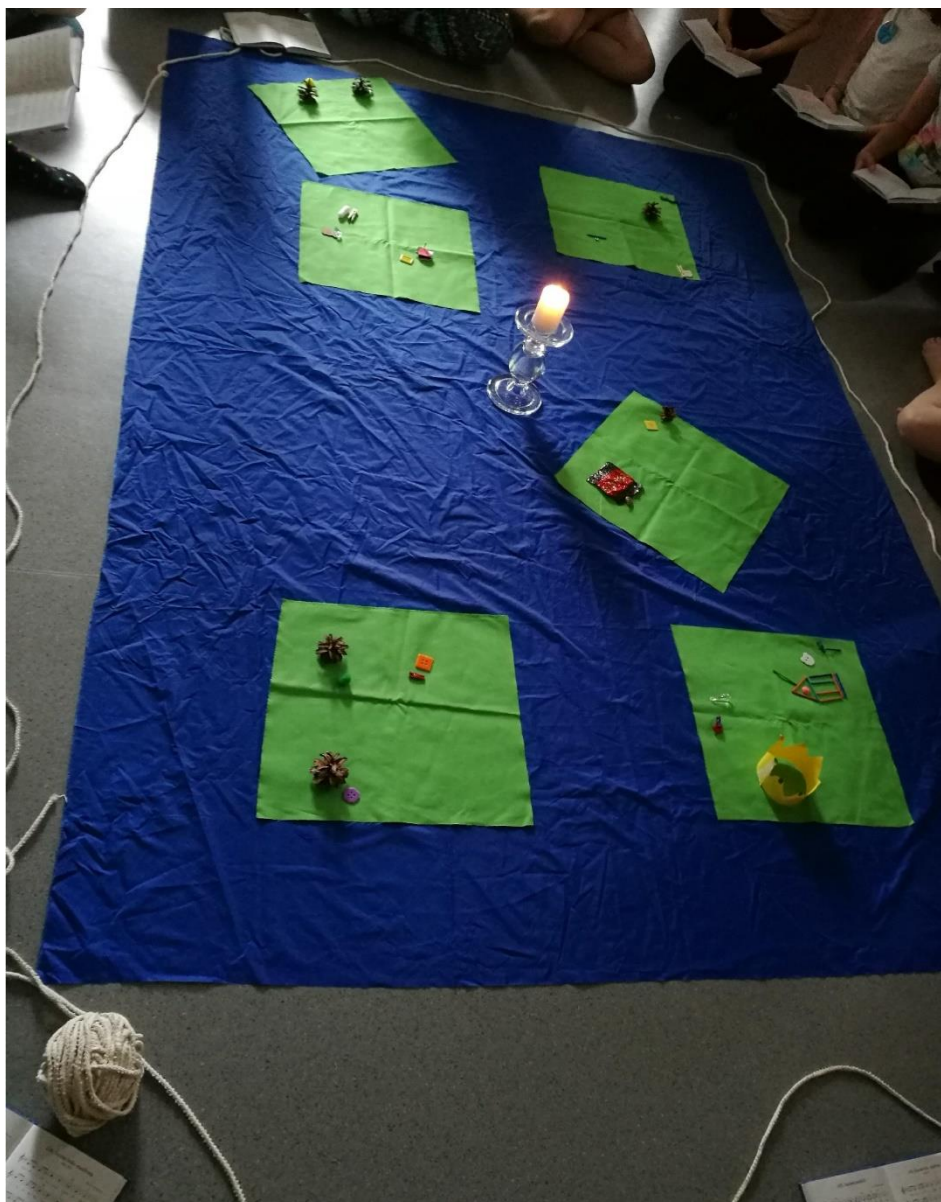
Luetaan Matt. 22: 36-39:” ”Opettaja, mikä on lain suurin käsky?” Jeesus vastasi: ”Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko sydäimestäsi, koko sielustasi ja mielestäsi. Tämä on käskyistä suurin ja tärkein. Toinen yhtä tärkeä on tämä: Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.”

Jeesus antoi tämän rakkauden kaksoiskäskyn muistuttamaan siitä, että me kaikki olemme samanarvoisia ja meidän tehtävänä on auttaa ja tukea toisiamme. Yritämme parhaamme mukaan auttaa myös niitä lapsia, jotka tarvitsevat apua, että hekin saisivat leikkiä meidän lailamme. Lähimmäinen ei aina ole se, joka on aivan lähellä, lähimmäinen voi olla myös kaukanakin. Silti meidän tulisi olla heille ystävällisiä ja auttaa. Sitä on tasa-arvo.

Viedään yhdessä pitkä naru ja ympäröidään sillä maailmankartta. Me kaikki olemme ympäri maailmaa erilaisia, mutta kaikki meistä on saman arvoisia ja meillä kaikilla on oikeus leikkiä ja laulaa.

Loppulaulu: Matkalla tai kuule Isä taivaan. Viimeisen säkeistön aikana voidaan kiertää ja katsella lattiakuvaa ja palataan lopuksi omille paikoilleen.

Kiitossanat ja lattiakuvan kuvaaminen ja purkaminen.

HARTAUDET

Juomapaikalla

Botswanan kuumana kesä kautena ei maahan sada paljon ollenkaan ja kaikkialla on kuivaa, monet eläimet joutuvat etsimään juomapaikkoja pitkienkin matkojen päästä. Nuori keihäsantilooppi joutui lähtemään kotoisalta savannipelloltaan etsimään juomapaikkaa, koska kuivuus oli vienyt heidän ainoa vesilähteensä.

Matka oli pitkä, mutta onneksi antiloopilla oli oma lauma mukana, yhteistuumin he kulkivat aavikon laitamia pitkin etsien uutta juomapaikkaa. He kulkivat koko päivän ja koko yön, eivätkä löytäneet mitään. Kaikilla oli suuri jano ja päivien kuumuus vei nuorelta antiloopilta voimia, eikä hän meinannut enää jaksaa yhtään eteenpäin. Lopulta laumasta vanha antilooppi herra huomasi veden kimmellystä ja ilmoitti siitä kaikille, tällöin koko lauma innokkaasti lähti vettä kohti hyppien ja laukaten, mutta yhtäkkiä kaikki pysähtyivät ja jähmettyivät paikalleen, leijonalauma lähestyi juomapaikkaa toiselta suunnalta.

Nuori antilooppi otti aran askeleen lähemmäs kohti juomapaikkaa, peloissaan ja janoissaan. Vettä oli saatava tai antiloopit eivät ehkä näkisi seuraavaa päivää. Lopulta antilooppi oli jo ihan lammen vierellä ja uskaltautui juomaan, hän huomasi, että leijonat olivat ihan yhtä janoissaan ja uuvuksissaan kuin antiloopit ja antoivat heidän juoda rauhassa.

Hetken päästä samalle lammelle saapui lauma seeproja ja kirahveja, sekä muutamia norsuja ja kaikki saivat juoda rauhassa ja viilentyä veden äärellä.

Eläimetkin ymmärtävät jakaa omistaan ja kaikilla on oikeus päästä lammelle juomaan vettä. Suuret pedot ja rauhalliset kasvissyöjät elävät sovussa ja antavat toisilleen tilaa ja rauhaa, niin pitäisi myös meidän ihmistenkin.

Botswanassa tehdään paljon työtä, että kaikilla ihmisillä olisi samanlainen oikeus ruokaan ja juomaan, kouluun ja työhön, leikkiin ja lauluun. Kaikilla elämilläkin oli juomapaikalla tasa-arvoinen oikeus olla ja saada se mitä tarvitsevat, näin pitäisi olla meilläkin, niin kotimaassa kuin ulkomaillakin.

Meillä on paljon erilaisia ihmisiä Suomessa, osa tulee erilaisista taustoista, jotkut jopa aivan toisesta maasta, siksi on tärkeää osata arvostaa toisia ihmisiä, eikä riidellä, vaikka mieli tekisi.

Rukous:

Rakas taivaan Isä, kiitos siitä työstä, jota teemme sen vuoksi, että kaikilla olisi hyvä olla. Anna meille jokaiselle oikeus elää rauhassa, käydä koulua ja leikkiä. Auta meitä olemaan riitelemättä ja auta, ettemme veisi toisilta sitä, mikä hänelle kuuluu. Ole meidän apunamme nyt ja aina. Aamen.

Sairas isoäiti

Kaukana maailmalla, Zimbabwessa, oli suuri perhe. Perheeseen kuului isä, äiti, kaksi lasta ja vanha isoäiti, joka asui heidän kanssaan, koska ei vanhuuttansa pystynyt enää yksin asumaan. Eräänä päivänä vanha isoäiti sairastui ja hänen vointinsa meni huonoksi. Perheen isä lähetti vanhimman lapsen hakemaan lääkettä kaupungista, mutta matka oli pitkä ja vaarallinen, eikä vanhin lapsi oikein halunnut lähteä. Isä antoi nuoremman lapsen lähteä mukaan, että kummallakin olisi tuki toisissaan.

Lapset lähtivät matkaan, koska isoäidin vointi huonontui entisestään. Äiti ja isä pakkasivat eväät lasten mukaan ja antoivat kävelysauvat käteen. Jonkin matkan kuluttua vastaan tuli vanha nainen, joka nilkutti, hän pyysi saada kävelysauvan tuekseen, ettei kaatuisi pitkällä tiellä. Vanhempi lapsista oli vastahakoinen, mutta nuorempi antoi omansa naiselle, joka kiitti hartaasti ja jatkoi matkaa. Lapsetkin jatkoivat matkaansa kohti kaupunkia.

Kohta vastaan tulikin vanha mies, joka pyysi saada ruokaa. Vanhempi lapsista ei halunnut antaa pienistä eväistään vieraille, mutta nuorempi antoi oman leipänsä. Vanhus kiitti ja jatkoi matkaa ja niin tekivät lapsetkin.

Lopulta he pääsivät kaupunkiin. Lapset kiiruhtivat hakemaan lääkäriä, joka voisi antaa heille lääkkeen isoäidin sairauteen. Lääkärin löydettyään he saivat lääkkeen ja lähtivät matkaan kohti kotia.

Ilta alkoi pimentyä ja matkaa oli vielä pitkästi edessäpäin. Lopulta heidän oli pakko pysähtyä syömään eväitä, että jaksaisivat jatkaa eteenpäin. Pusikosta kuului outoa rapinaa ja sieltä ryntäsi sarvikuono. Vanhempi lapsi heitti leipänsä ja keppinsä sarvikuonolle, ettei se kävisi heidän kimppuunsa vaan he pääsisivät siitä pakoon. Lapset pakenivat juosten, mutta kohta eivät jaksaneet enää kulkea ja olivat eksyneet tieltään.

Lähellä näkyi talo, jossa oli valoa. Lapset päättivät suunnata kohti sitä, jos saisivat sieltä edes pienen leivänpalan. He koputtivat ovea ja vastassa olikin vanha mies, jolle nuorempi lapsi oli antanut leipänsä. Vanhus kiitteli vielä tuhannesti ja antoi molemmille lapsille syötävää yltäkyllin ja mukaan vielä runsaat eväät kotiinkin vietäväksi. Lopuksi vanha mies neuvoi heille oikean suunnan, jonne mennä ja niin lapset jatkoivat matkaa, sillä oli jo myöhä ja kiire isoäidin luokse, ettei vointi pahenisi.

Pimeällä tiellä kulkiessaan molempia lapsia alkoi pelottamaan, jos tien vieressä olikin jokin peto vaanimassa. Yhtäkkiä tieltä näkyi valoa ja vastaan tuli auto, joka pysähtyi lapset nähdessään. Lapset säikähtivät pahasti, mutta autosta nousi tuttu vanha nainen, jolle nuorempi lapsi oli antanut oman keppinsä tueksi. Nainen kiitteli tuhannesti ja otti lapset kyytiin ja ajoi heidät kotiinsa.

Isoäiti sai lääkkeensä ja perhe sai runsaasti syötävää ja lapset saivat hyvän opetuksen: Auta heitä, jotka tarvitsevat apua, niin teitäkin autetaan, kun te tarvitsette apua.

Rukous:

Rakas taivaan Isä, sinä lähetät meidät matkalle auttamaan ihmisiä, kohtaamme uusia tuttavuuksia ja koemme suuria yllätyksiä. Anna meidän auttaa kaikkia heitä, jotka kohtaamme ja apuamme tarvitsevat, niin lähellä kuin kaukanakin. Tue meitä kaikkia, että jaksamme kulkea sinun antamalla tiellä turvassa. Amen.

Matkalla

Elijas Kokko

♩ = 80

Em C Am D

Jos matkal-la o-li-sin ym-pä-ri maa-il-maa,

Em C Am D Em

tah-toi-sin kaik-ke-a hie-no-a ko-ke-a. Lei-ki-ä,

C Am D Em C

la-u-lua, ys-tä-vän ta-va-ta, kul-ke-a ai-na ja

Am D D G

uu-des-ta op-pi-a vaan. Kul-je-taan

C D D G

yh-des-sä pit-kät-kin mat-kam-me, maa-il-man

C D Em G

po-luil-la toi-si-a tu-em-me. Kau-as-kin ko-to-a

C D Em G

mat-kam-me käy-dä voi. Kans-sa näin ys-tä-vän

C D D D

ti-e-mme jat-ku-a saa.

2. Näin matkalla ollessa voimme myös rukouilla
kaikkein ihmisten polkujen puolesta:
Saisimme kaikkea kaikessa rauhassa
ilman pelkoa Jumalan armossa ain.

Kuljetaan yhdessä pitkätkin matkamme,
maailman poluilla kaikkia tuemme.
Kauaskin kotoa matkamme käydä voi,
kanssa näin Jumalan tiemme jatkua saa.

Luojan rakkautta juhliitaan

Elijas Kokko

1. Kyla - lä juo - sta nyt saa, on mut
 2. Luo - tu kul - kemaan, ai - ka rien - tää nyt ker - to - maan, ei - tä
 3. maai - man - me on vih - doin täy - sin ra - ja - ton, Luo - jan
 4. rak - kau - ta juh - li - taan. Rau - han an - ta, mei - tä
 5. kan - ta, ku - in ris - tin a - i - ko - i naan. Mei - tä
 6. mat - kaan Hän nyt lait - ta jäl - jis - sin - sä ku - l - ke -

7. maan. Nyt ei is - tu - a voi, meillä teh - tä - vä nyt on Luo - jan
 8. rak - kau - ta juh - li - taan.

2. Kyllä laulaa nyt saa, on mut luotu puhumaan,
 aika rientää nyt kertomaan,
 että kaikki haluaa alkaa maailmaa muuttamaan,
 Luojan rakkautta juhliitaan.
 Aina jaksaa meitä auttaa, kun me Häntä rukoillaan.
 Antaa voimaa matkaa jatkaa ja toista rakastaa.
 Kaikki laulaa taas voi, kaikki kansat ilakoi,
 Luojan rakkautta juhliitaan.

3. Kunhan jaksetaan vaan, kaikkialle maailmaan,
 mennä rakkautta jakamaan,
 jos vain uskalletaan, saadaan aikaa parempaa,
 Luojan rakkautta juhliitaan.
 Niin me mennään ja me tehdään, Hänen työhön uskotaan.
 Ollaan toinen toisillemme lähimmäinen ainiaan.
 Meille maailma on hieno lahja suunnaton,
 Luojan rakkautta juhliitaan.

LISÄÄ MATERIAALIA JA ASIAA AIHEESTA

<https://felm.suomenlahetysseura.fi/seurakunnalle/materiaalit/>

<https://felm.suomenlahetysseura.fi/>

<http://www.oulunseurakunnat.fi/lahetystyo>

Leirikirje opinnäytetyön leirille

Hei junnuleiriläinen ja vanhempasi.

Olet ilmoittautunut

Kiimingin seurakunnan junnuleirille 1.-2.8.2018.

Seuraavassa sinulle tietoa tulevasta.

Aloitamme leirin Suvelan leirikeskuksessa (Pasontie 40) **Keskiviikkona 1.8. kello 10.** Leiriläisiä aletaan ottaa vastaan klo 9.45 alkaen. Leiri päättyy samassa paikassa **torstaina 2.8. kello 17.00, kahvit tarjotaan vanhemmille 16.30.**

Pakkaa yhdessä vanhempiesi kanssa mukaan seuraavat leirivarusteet:

- Lakanat (aluslakanat, pussilakana ja tyynyliina)
- Vaihtovaatetta (myös lämmintä illan viilentyessä)
- Kunnollista kengät (lenkkarit tai vastaavat, joilla voit juosta ulkona)
- Peseytymisvälineet ja pyyhe
- Uimapuku/-housut, halutessasi
- Henkilökohtaiset lääkkeet (Vanhempi: anna ohjeet ja lääkkeet ohjaajille!)
- Sisäkengät/tossut
- Iloista leirimieltä!

Kirjoitathan varusteisiin nimesi, niin ne eivät sekoitu muiden leiriläisten tavaroiden kanssa.

Leirillä **et** tarvitse omia eväitä, joten jätä kotiin karkit, limsat, sipsit ja muut herkut. Älä ota myöskään rahaa, kännykkää tai muita arvoesineitä leirille, koska vakuutus ei korvaa niitä, mikäli ne rikkoutuvat. Leirin aikana tavoittaa **alla olevista työntekijöiden** numeroista. Huomioithan, että leirillä on myös oma ohjelma, joten aina emme välttämättä ehdi heti vastaamaan.

Kirjeen ohessa oleva **henkilötietolomake** tulee täyttää huolellisesti ja leirille tullessa antaa leirinvetäjille. Tiedot jäävät leirinohjaajille.

Jos et leiri-ilmoittautumisen yhteydessä ilmoittanut **ruoka-allergiaasi**, ilmoita ne ohjaajalle heti kirjeen saatuasi.

Jos et pääsekään leirille, ilmoitathan siitä ohjaajalle hyvissä ajoin.

Leirimaksu on 5€/päivä (koko leiri 10€) ja se kerätään käteisenä leirille saapumisen yhteydessä.

Iloisin leiriterveisin:

Elijas Kokko
Kesänuorisotyönohjaaja
040 5197233

Riina Moilanen
Nuorisotyönohjaaja
040 5609678

Opinnäytetyöleirin ohjelma

OHJELMA PIENTEN JUNNULEIRILLE

1.8.

8.30 Aamupala (isot)

10.00 Leiriläiset tulevat, vastaanottokomitea pihalla, osa sisällä leiriläisten kanssa.

Säännöt, turvallisuus, majoittuminen. (Elijas)

11.30 LOUNAS + työt

12.30 Pinssi/nimilappu, jokaiselle: oma väri ryhmän mukaan, nimi ryhmälle, ryhmäytysleikkejä, opparileikkejä (isot)

14.00 VÄLIPALA

14.30 Raamattuopetus puolelle porukalle saunalla (Elijas), puolet leikkimässä ulkona/salissa.

15.30 Paikkojen vaihto

16.30 PÄIVÄLLINEN + työt

17.30 Omat valinnat

- askartelu: ystävännauhat, eläintaulut, kuppidjembe
- leikkejä/lautapelejä
- saunat ja uinnit

19.00 Iltaohjelma

20.00 Iltahartaus (Elijas)

20.15 iltapala, iltapesut ja nukkumaan

21.30 Hiljaisuus

2.8.

8.00 Herätys

8.30 Aamupala

9.15 Aamuhartaus (Elijas)

9.45 Kylä Afrikassa – askartelu (Elijas)

11.30 LOUNAS + työt + huoneiden siivoamista

12.30 Leiriolympialaiset yhdistetty rastirataan

14.00 Välipala (pieni) +siivoukset + opparileikkejä

15.30 Päivällinen

16.30 Vanhempien kahvitukset

17.00 leiri loppuu

*isot = isoset hoitaa